

Załącznik nr 2
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **rachunkowość i podatki**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **20-21.10.2022 r.**

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	24
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Oznaczenia _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. dr Agnieszka Jakubowska, członek PKA,
2. dr hab. Elżbieta Bukalska, ekspert PKA,
3. Michał Gerus, ekspert PKA ds. studenckich,
4. mgr inż. Łukasz Denys, ekspert PKA ds. pracodawców,
5. dr Katarzyna Ostrowska, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku rachunkowość i podatki, prowadzonym na Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej ocena została przeprowadzona zdalnie. Jest to pierwsza wizyta zespołu oceniającego PKA w związku z oceną programową na kierunku rachunkowość i podatki od momentu uruchomienia studiów I stopnia, tj. 01.10.2017 r.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych oraz dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych. Podczas wizytacji odbyła się zdalna wizytacja bazy dydaktycznej w formie wirtualnego spaceru. Podczas spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	rachunkowość i podatki	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse – 76% (dyscyplina wiodąca), nauki prawne – 24%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	łączny czas trwania: 6 miesięcy Liczba godzin: 720 godzin Punkty ECTS: 24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Na kierunku nie są realizowane	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	92	36
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1310 godz.	786 godz.
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 ECTS	62 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	92 ECTS	92 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64 ECTS	64 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Senat Uczelni w drodze uchwały określił nazwę kierunku studiów, poziom i profil kształcenia oraz formę studiów, adekwatną do zakładanych efektów uczenia się. W dniu 30 marca 2016 r. Senat Akademii im. Jana Długosza utworzył kierunek rachunkowość i podatki na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia o profilu praktycznym. Na tym samym posiedzeniu Senat przyjął opis efektów uczenia się dla tego kierunku. Profil i poziom kształcenia oraz formy studiów są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się. Strategia Uczelni na lata 2021-2022 została przyjęta Uchwałą Nr 8.2021 Senatu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia strategii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie.

Zapisane cele strategiczne w obszarze kształcenia to:

- modernizacja oferty kształcenia zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy oraz z uwzględnieniem realizacji projektów edukacyjnych i dydaktycznych,
- uzyskanie certyfikatów jakości kształcenia, akredytacji kierunków studiów oraz wybranych laboratoriów,
- wdrożenie technologii nauczania na odległość, w tym wdrażanie modułów dydaktycznych opartych na wykorzystaniu technologii internetowych, dla zwiększenia efektywności kształcenia i redukcji kosztów nauczania.

Strategia nie obejmuje roku akademickiego 2022/2023, Uczelnia nie przedstawiła projektu strategii na kolejne lata. Zespół oceniający stwierdza, że koncepcja programu studiów jest zgodna z aktualną strategią Uczelni oraz polityką jakości.

Kierunek rachunkowość i podatki – studia I stopnia profil praktyczny wpisany jest w dziedzinę nauk społecznych: w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse (76% wszystkich punktów ECTS), a nauki prawne (24% wszystkich punktów ECTS) zostały przyjęte jako dyscyplina dodatkowa. Po weryfikacji dokumentów zespół oceniający stwierdza, że koncepcja, cele kształcenia oraz efekty uczenia się mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany.

Koncepcja kształcenia jest adekwatna do zmian w obszarze rynku pracy oraz uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku rachunkowość i podatki studia I stopnia profil praktyczny. Uczelnia nie prowadzi ankietyzacji absolwentów, co nie w pełni pozwala na rozpoznanie uwzględnienia zmian i postępu w obszarach działalności zawodowej gospodarczej właściwych dla kierunku. Spotkania z interesariuszami w toku wizytacji pozwalają na opinię, że zmiany te wymusza otoczenie prawne i gospodarcze.

Studia I stopnia o profilu praktycznym na kierunku rachunkowość i podatki wpisują się w Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego, jak również w program działania Regionalnej Izby Gospodarczej, który ujmuje w sposób szczególny rozwój przedsiębiorczości w reprezentowaniu środowisk gospodarczych jako odpowiedzialnych za tworzenie miejsc pracy. Zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów kierunku rachunkowość i podatki potwierdzają działania podejmowane przez miasto,

gminę Częstochowa, które są związane ze wspieraniem działań związanych z zakładaniem przedsiębiorstw, w tym mikroprzedsiębiorstw – dotujące te inicjatywy dodatkowymi funduszami. Prezentowany kierunek studiów daje możliwość kształcenia świadomych przedsiębiorców.

Koncepcja kształcenia na kierunku rachunkowość i podatki studia I stopnia profil praktyczny opracowana została z uwzględnieniem opinii i postulatów zgłoszonych przez grono interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz w oparciu o krajowe i europejskie regulacje w zakresie ram kwalifikacji, jak również bolońskich ram kwalifikacji. Wykorzystano założenia zawarte w zewnętrznym dokumencie Framework for Qualifications in the European Higher Education Area oraz Deskryptorach Dublińskich, a także w opisie efektów uczenia się dla nauk społecznych w ramach projektu Tuning. Poza wymienionymi ogólnie dostępnymi opracowaniami i dokumentami, zespół nie otrzymał dokumentów potwierdzających udział interesariuszy zewnętrznych w budowaniu koncepcji kierunku. **Rekomenduje się realne włączenie lokalnie funkcjonujących interesariuszy zewnętrznych celem bieżącej modyfikacji koncepcji kształcenia, tak aby uwzględnić postęp w obszarach działalności zawodowej oraz gospodarczej właściwych dla kierunku rachunkowość i podatki studiów I stopnia o profilu praktycznym.**

Zgodnie z Zarządzeniem nr R.021.1.132.2020 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 23 listopada 2020 roku w sprawie powoływania i zadań zespołów będących w strukturze Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie w skład zespołów może wchodzić także przedstawiciel studentów wskazany przez prodziekana odpowiedzialnego za dany kierunek studiów. W ramach składu Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dla kierunku rachunkowość i podatki uwzględniony jest przedstawiciel studentów. Studenci będący członkami zespołu uczestniczą w jego wszystkich pracach.

W okresie ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 koncepcja i cele kształcenia nie uległy zmianom, jednak przez semestr letni 2019/2020 oraz cały rok akademicki 2020/2021 wszystkie zajęcia (z wyjątkiem praktyk) odbywały się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy użyciu platform GSuite for Education, e-nauka UJD (BigBlueButton), Teams, Live Webinar lub Skype. Aktualnie prowadzone są częściowo zajęcia zdalne na studiach niestacjonarnych.

Jednostka sformułowała łącznie 41 efektów uczenia się (17 w zakresie wiedzy, 15 w zakresie umiejętności oraz 9 w zakresie kompetencji społecznych). Biorąc pod uwagę, że Jednostka prowadzi studia o profilu praktycznym, to proporcja efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych w relacji do wiedzy jest za mała. **Rekomenduje się weryfikację efektów uczenia się pod względem zachowania proporcji między liczbą efektów odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji dla studiów o profilu praktycznym.**

Należy jednak zwrócić uwagę na nie dość precyzyjne sformułowanie efektów uczenia się: większość efektów uczenia się w zakresie wiedzy odnosi się do znajomości określonych zagadnień, ale brak jest odniesienia do ich zrozumienia (np.: K1_W01, K1_W03, K1_W04, K1_W06, K1_W09, K1_W11). Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla efektów uczenia się na poziomie 6 w zakresie wiedzy wymaga znajomości i zrozumienia („zna i rozumie”) określonych obszarów wiedzy. Nie są więc one zgodne z wymaganiami określonymi dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla efektów uczenia się na poziomie 6 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie

charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218).

Wśród efektów uczenia się w zakresie umiejętności umieszczone zostały efekty odnoszące się do wiedzy np. K1_U14 (rozumie istotę i mechanizmy funkcjonowania organizacji i znaczenie jakie mają w nich instrumenty zarządzania). Wątpliwości budzi też wielokrotne odwołanie do „podstaw”, „podstawowego zakresu”, „podstawowej wiedzy”, „podstawowych pojęć” (np.: K1_W01, K1_W02, K1_W04, K1_W06, K1_W07, K1_W08, K1_W10, K1_W15), a szczególnie w odniesieniu do efektów bezpośrednio powiązanych z rachunkowością i podatkami (np.: K1_W15). W efekcie absolwent kierunku rachunkowość i podatki winien rozpoznawać podstawy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (K1_W08) oraz posiadać podstawową wiedzę na temat krajowych reguł i zasad opodatkowania (K1_W15), ale jednocześnie powinien znać (w domyśle wszystkie) metody statystyczne oraz narzędzia informatyczne wspomagające pozyskiwanie i przechowywanie danych wykorzystywanych w analizach ekonomiczno-finansowych (K1_W11) lub posiadać uporządkowaną (w domyśle pełną) wiedzę na temat zasad i norm prawa zamówień publicznych (K1_W14). Nie są więc zgodne z wymaganiami określonymi dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla efektów uczenia się na poziomie 6 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218).

Z ogółu 41 efektów uczenia się do rachunkowości i podatków bezpośrednio odnosi się 17 efektów uczenia się: 6 z zakresu wiedzy (K1_W01, K1_W05, K1_W06, K1_W09, K1_W15, K1_W16), 7 z zakresu umiejętności (K1_U01, K1_U02, K1_U03, K1_U04, K1_U12, K1_U13) oraz 4 z zakresu kompetencji (K1_K04, K1_K05, K1_K06, K1_K09). Pozostałe odnoszą się do kwestii z zakresu zastosowania prawa w procesie gospodarowania oraz dyscypliny ekonomii i finansów. Z ogółu 41 efektów uczenia się łącznie 10 odwołuje się do kwestii prawnych, w tym 7 z zakresu wiedzy (na 17), 1 z zakresu umiejętności (na 15), 3 z zakresu kompetencji społecznych (na 9). Efekty uczenia się uwzględniają aktualny stan praktyki powiązanej z działalnością zawodową możliwą do wykonywania po zakończonych studiach w obszarze szeroko rozumianej rachunkowości/księgowości.

Zwrócić należy uwagę na dużą liczbę sformułowanych efektów uczenia się. Cele kształcenia określone w programie studiów zostały sformułowane w sposób precyzyjny i odpowiadający potrzebom praktyki. O ile cele kształcenia wyrażone w programie studiów kierunku rachunkowość i podatki odzwierciedlają syntetyczny obraz efektów procesu kształcenia, o tyle sformułowane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nie są w pełni powiązane z celami kształcenia i sylwetką absolwenta.

Ponadto efekty uczenia się są sformułowane w sposób ogólny i złożony (np. K1_W01: zna podstawy teoretyczne nauk ekonomicznych, w szczególności rachunkowości i podatków oraz dyscyplin komplementarnych; potrafi wskazać ich miejsce w systemie nauk społecznych i powiązania z innymi dziedzinami nauki), podczas gdy inne w sposób bardzo syntetyczny i możliwy do osiągnięcia w ramach tylko dwóch rodzajach zajęć (np.: K1_W08 rozpoznaje podstawy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych).

Efekty uczenia się zostały sformułowane z uwzględnieniem nabycie przez studenta umiejętności praktycznych, głównie odnoszących się do dyscypliny wiodącej do której kierunku został przyporządkowany tj. ekonomia i finanse.

Sformułowane efekty uczenia się odnoszą się także to kształtowania umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy (K1_U15). Z karty przedmiotu dla języka obcego wynika, że Jednostka dąży do nauki języka na poziomie B2 z uwzględnieniem języka specjalistycznego odpowiedniego dla kierunku rachunkowość i podatki.

Sformułowania użyte w przyjętych efektach uczenia się są zrozumiałe i pozwalają na ich weryfikację w procesie kształcenia (z uwzględnieniem wyżej wskazanych uwag do powiązania efektów uczenia się z celami kształcenia oraz ich dopasowania do kierunku o profilu praktycznym).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zweryfikowanie opisu efektów kształcenia: 1. K1_W01 oraz K1_W03 tak aby nie nakładały na absolwenta zadań przekraczających jego możliwości, bowiem absolwent „zna” a nie „definiuje” podstawy teoretyczne nauk ekonomicznych, rodzaje więzi społecznych”. 2. K1_U8 – tak by nie zawierały sugestii, że prognozowanie prowadzi bezpośrednio do znajdowania rozwiązań optymalnych 3. K1_U18 – powinien być efektem z zakresu wiedzy o brzmieniu „zna zasady i instrumenty zarządzania”, a nie „określa zasady i instrumenty zarządzania”	Jednostka w 2017 r. uwzględniła zalecenia, ale należy wziąć pod uwagę, że obecnie (od października 2018 r.) obowiązuje rozporządzenie z 2018 odmiennie definiujące głębię i kontekst efektów uczenia się dla kolejnych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji. Stawiają one nowe wymagania tym skorygowanym przez Jednostkę efektom kształcenia.	Zalecenie spełnione.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z aktualną strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek. W obecnym brzmieniu pozwalają na stworzenie systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągnętych przez studentów.

Jednak efekty uczenia się:

1. Nie odzwierciedlają odpowiedniego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla efektów uczenia się na poziomie 6 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218).
2. Nie są w pełni powiązane z celami kształcenia i sylwetką absolwenta dla kształcenia na kierunku rachunkowość i podatki o profilu praktycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się dopasowanie efektów uczenia się do wymagań określonych dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla efektów uczenia się na poziomie 6 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218).
2. Zaleca się takie sformułowanie efektów uczenia się, by większa ich liczba była powiązana z przyjętymi celami kształcenia w zakresie rachunkowości i podatków oraz określoną dla kierunku sylwetką absolwenta.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Wszystkie elementy programu studiów wymagane Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. z 18.03.2021, Dz. U. z 2021, poz. 661 z późn. zm.) zostały ujęte w programie studiów dla kierunku rachunkowość i podatki. W sposób odpowiedni powiązano program studiów ze strategią Jednostki oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Cele kształcenia zostały sformułowane w sposób syntetyczny, odpowiednio odzwierciedlający sylwetkę absolwenta.

W programie studiów ujęte są dość ogólne opisy poszczególnych zajęć, obejmujące: formę zajęć, liczbę godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia, punkty ECTS przypisane do przedmiotu, status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru), efekty uczenia się realizowane w ramach zajęć, sposób ich weryfikacji, forma zaliczenia, treści programowe zajęć.

Jednostka odrębnie opracowuje karty przedmiotów, w których określone są poszerzone informacje na temat zajęć w stosunku do tych ujętych w programie studiów, a szczególnie treści zajęć, literatura do przedmiotu, całkowitego nakładu pracy studenta wynikającego z liczby punktów ECTS, metod dydaktycznych wykorzystywanych w trakcie prowadzenia zajęć, ale brak jest wskazania narzędzi i oprogramowania wykorzystywanego w trakcie zajęć. Szczegółowe informacje są prezentowane studentom przez prowadzących zajęcia na pierwszym spotkaniu ze studentami. Ponadto wybrane informacje o zajęciach zawarte są w systemie USOS. Występuje rozbieżność między opisem zajęć w programie studiów, wypełnianymi przez prowadzących zajęcia kartami przedmiotu (więcej informacji) a zawartością opisu zajęć w USOS (mniej informacji). **Rekomenduje się uporządkowanie wewnętrznej dokumentacji dotyczącej opisu poszczególnych zajęć (obecnie ujęte są: w programie studiów, kartach zajęć co roku przygotowywanych przez prowadzących zajęcia dydaktyczne, w systemie USOS).**

Określone w programie studiów treści odpowiadają przyjętym przez Jednostkę efektom uczenia się (bez uwzględniania powyższych uwag do powiązania efektów uczenia się z określonymi celami kształcenia oraz sylwetką absolwenta). Określone w programie treści odzwierciedlają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany (tj. ekonomia i finanse oraz nauki prawne).

Studia I stopnia (zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne) zostały rozplanowane na 6 semestrów. Jednostka zapewnia osiągnięcie 180 punktów ECTS w trakcie studiów. Nakład pracy określony liczbą ECTS koniecznych do ukończenia studiów zostały oszacowane poprawnie.

Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć jest poprawnie oszacowany i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (bez uwzględniania powyższych uwag do powiązania efektów uczenia się z celami kształcenia oraz sylwetką absolwenta).

W ramach organizacji studiów jednostka zapewnia realizację 1310 godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie studentów z osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne oraz 720 godzin praktyki zawodowej (łącznie 2030 godzin), które umożliwiają osiągnięcie 90 punktów ECTS na studiach stacjonarnych oraz 786 godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne oraz 720 godzin praktyki zawodowej (łącznie 1506 godzin), które umożliwiają osiągnięcie 62 punktów ECTS na studiach niestacjonarnych. Powyższe rozwiązania są zgodne z art. 63 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Program studiów przewiduje zajęcia kształcenia ogólnego (np. przedmioty z zakresu nauk humanistycznych, język obcy, wychowanie fizyczne – łącznie 9 rodzajów zajęć, 330 godzin zajęć, 22 punkty ECTS), zajęcia kształcenia podstawowego (np. finanse, podstawy rachunkowości, elementy matematyki, analiza finansowa, rachunkowość podatkowa – łącznie 17 rodzajów zajęć i 660 godzin i 102 punktów ECTS), zajęcia kształcenia kierunkowego (np. podstawy prawa pracy, programy kadrowo-płacowe, elementy prawa autorskiego, finanse w działalności gospodarczej – łącznie 14 rodzajów zajęć, 320 godzin oraz 32 punkty ECTS) oraz praktyki zawodowe (720 godzin i 24 punkty ECTS).

Zajęciom bezpośrednio z zakresu rachunkowości poświęcono na studiach stacjonarnych następujące rodzaje zajęć: 60 godzin (6 punktów ECTS) podstaw rachunkowości, 45 godzin (6 punktów ECTS) rachunkowość finansowa, 30 godzin (6 punktów ECTS) rachunkowość podatkowa, 30 godzin (4 punkty ECTS) rachunkowość kosztów i rachunkowość zarządcza, 30 godzin (3 punkty ECTS) uproszczone formy księgowości do celów podatkowych, 30 godzin (3 punkty ECTS) przedsiębiorstwo symulacyjne. Daje to łącznie 225 godzin i 28 ECTS, co stanowi odpowiednio 17% ogólnej liczby godzin zajęć (z 1310 godzin) oraz 16% ogólnej liczby punktów ECTS (ze 180 ECTS). Wyżej wymienionym zajęciom bezpośrednio z zakresu rachunkowości na studiach niestacjonarnych poświęcono 135 godzin oraz 28 ECTS, co stanowi odpowiednio 17% ogólnej liczby godzin zajęć (z 786 godzin) oraz 16% ogólnej liczby punktów ECTS (ze 180 ECTS).

Zajęciom bezpośrednio z zakresu podatków poświęcono na studiach stacjonarnych następujące rodzaje zajęć: 20 godzin (6 punktów ECTS) wstępu do prawa podatkowego, 30 godzin (6 punktów ECTS) podatek od towarów i usług, 30 godzin (4 punkty ECTS) kluczowe podatki pośrednie, 45 godzin (6 punktów ECTS) procedury kontrolne i postępowanie podatkowe, 10 godzin (2 punkty ECTS) podatek akcyzowy i cło, 10 godzin (2 punkty ECTS) podatki i opłaty lokalne, 15 godzin (1 punkt ECTS) organy administracji skarbowej i celnej, 15 godzin (1 punkt ECTS) prawo ubezpieczeń społecznych, co daje łącznie 175 godzin i 28 ECTS, co stanowi odpowiednio 13% godzin zajęć oraz 16% punktów ECTS. Wyżej wymienionym zajęciom bezpośrednio z zakresu podatków na studiach niestacjonarnych poświęcono 120 godzin i 28 punktów ECTS, co stanowi odpowiednio 15% godzin zajęć oraz 16% punktów ECTS. Pozostałe godziny zajęć i punkty ECTS są przypisane zajęciom odnoszącym się ogólnie do zajęć kształcenia ogólnego oraz do ekonomii i finansów oraz nauk prawnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że kierunek rachunkowość i podatki jest bardzo specjalistyczny i prowadzący do wykształcenia wąsko pojmowanej sylwetki absolwenta, to wartościowe byłoby pogłębione kształcenie w tym wąskim zakresie. Z tego punktu widzenia widoczny jest nadmiar zajęć (a szczególnie godzin oraz punktów ECTS) kształcenia podstawowego w stosunku do zajęć kształcenia kierunkowego nastawionego na rachunkowość i podatki. Treści programowe nastawione są w większym stopniu na osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany niż do jego specyfiki określonej przez pryzmat rachunkowości i podatków.

W każdym semestrze realizowane są zajęcia z każdej grupy (kształcenia ogólnego, podstawowego oraz kierunkowego). Sekwencja zajęć - od ogólnych i podstawowych zagadnień w pierwszych semestrach do coraz bardziej szczegółowych i specjalistycznych w kolejnych semestrach – jest właściwa.

W każdym semestrze realizowanych jest po ok. 7 rodzajów zajęć, od 195 do 255 godzin zajęć, od 24 do 30 ECTS. Dodatkowo od semestru II do V, przez 4 semestry realizowanych jest 180 godzin i 6 punktów ECTS praktyk zawodowych (w sumie ok. 30 dni, czyli 1 miesiąc na semestr). Praktyki realizowane są przez dwa dni w tygodniu, które jednocześnie są dniami wolnymi od zajęć dydaktycznych.

Z ogółu zajęć dla zajęć kształcenia ogólnego dominują wykłady - ok. 90 godzin (spośród 150 godz. – po wyłączeniu z 330 godzin przypadających na zajęcia kształcenia ogólnego 120 godzin zajęć z języka obcego oraz 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego), podstawowego ćwiczenia (wykłady stanowią 260 godz. spośród 660 godz.), dla kierunkowych ćwiczenia (wykłady stanowią 15 godz. zajęć spośród 320 godz. zajęć). Łączna liczba godzin wykładów wynosi 365, co stanowi niespełna 28% ogółu godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia. Formy zajęć (wykłady) są odpowiednio dopasowane do ich znaczenia w procesie kształcenia studentów. Większa liczba godzin zajęć kształcenia podstawowego i kierunkowego uwzględnia formy zajęć, w ramach których możliwe jest kształcenia umiejętności praktycznych. Przyjęte przez Jednostkę formy zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Jednostka zapewnia studentom wybór zajęć, których łączna suma ECTS wynosi 64 pkt., co stanowi 36% łącznej liczby ECTS. Jest to zgodne z par. 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. z 18.03.2021, Dz. U. z 2021, poz. 661 z późn. zm.). Wśród zajęć do wyboru wskazany został język obcy (10 punktów ECTS), seminarium dyplomowe (17 punktów ECTS) oraz praktyki zawodowe (24 punkty ECTS). Zauważyć należy, że zajęcia te mają charakter obowiązkowy, wybór jedynie dotyczy obszaru tematycznego.

Jednostka zapewnia realizację zajęć kształtujących umiejętności praktyczne pozwalające osiągnąć 92 punkty ECTS, wskazując części godzin i ECTS zajęć ćwiczeniowych, laboratoryjnych, warsztatowych wybranych grup zajęć. Przeznaczona na te zajęcia liczba punktów ECTS przekracza 50% liczby łącznej punktów ECTS, jest to zgodne z par. 3 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. z 18.03.2021, Dz. U. z 2021, poz. 661 z późn. zm.). Zajęcia zaliczone do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów zgodnie z § 6. Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (tj. z 18.03.2021, Dz. U. z 2021, poz. 661 z późn. zm.).

Program studiów na kierunku rachunkowość i podatki obejmuje nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego. Kształcenie językowe ma charakter ogólny i jest oparte na Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego. Na studiach I stopnia student realizuje naukę języka obcego nowożytnego (na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) w wymiarze 120 godz. (studia stacjonarne) oraz 72 godz. (studia niestacjonarne), do których przypisano 10 pkt. ECTS. Zajęcia przewidziano w semestrze 2, 3, 4 i 5.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne, wynosi 5 ECTS (45 godz. dla studiów stacjonarnych i 25 godz. dla niestacjonarnych). W roku akademickim 2022/2023 studenci w ramach oferty zajęć humanistycznych dokonywali wyboru spośród zajęć, takich jak: prawda i mądrość oraz elementy historii filozofii (studia stacjonarne) oraz etyka z elementami filozofii oraz filozofia z elementami etyki (studia niestacjonarne).

Chociaż Jednostka w okresie pandemii kształciła z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, to aktualnie, zgodnie z założeniami programu studiów, realizuje zajęcia w formie stacjonarnej wymagającej obecności na zajęciach. Na studiach niestacjonarnych część zjazdów jest

realizowana zdalnie, a część w pomieszczeniach Jednostki. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na zajęciach niestacjonarnych stanowią około 50% programu studiów. Jest to zgodne z par. 13 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. z 18.03.2021, Dz. U. z 2021, poz. 661 z późn. zm.). Jednostka pomocniczo wykorzystuje platformę przeznaczoną do kształcenia zdalnego do bieżącego kontaktu ze studentami (zawieszania materiałów z zajęć, składania prac zaliczeniowych przez studentów).

Stosowane w trakcie zajęć formy kształcenia w Jednostce są różnorodne (obejmują wykłady, warsztaty, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria czy seminaria). W ramach tych form stosowane są metody kształcenia, służące realizacji programu kształcenia, wśród których można wymienić: dyskusję podczas zajęć, analizę konkretnych przypadków, dyskusję problemową, pracę w grupie, rozwiązywanie przypadków, przygotowanie projektów umów, analizę orzecznictwa i aktów prawnych, przygotowywanie projektów pism, analizę i sporządzanie umów z zakresu prawa pracy, pracę w arkuszu kalkulacyjnym, wygłoszenie referatu lub projektu wykonanego w zespole. Brak jest jednak wykorzystywania specjalistycznego oprogramowania dedykowanego ocenianemu kierunkowi, np. na zajęciach rachunkowości podatkowej czy uproszczone formy księgowości do celów podatkowych nie jest wykorzystywane żadne oprogramowanie a metody ograniczają się do analizy przypadku, samodzielnego i grupowego rozwiązywania zadań i przykładów z wykorzystaniem obowiązujących rozwiązań prawnych, dyskusja. Chociaż Jednostka dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem. Metody kształcenia nie odpowiadają więc w pełni wymaganiom stawianym zajęciom praktycznym (prowadzenie ich w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych). Wprawdzie Jednostka deklaruje, że studenci w trakcie zajęć wykonują zadania w programie finansowo-księgowym, w programach kadrowo-płacowych lub innych programach, którymi dysponuje Jednostka, to jednak brak jest odzwierciedlenia tego faktu w kartach zajęć, protokołach z hospitacji zajęć, analizowanych pracach etapowych oraz pracach dyplomowych. W większości przypadków zajęcia realizowane są w oparciu o wykorzystanie podstawowych technik pracy (kartka, długopis, Excel). Brak jest wykorzystywania w trakcie zajęć oraz przygotowywania prac częściowego specyficznego instrumentarium (oprogramowania), które jest stosowane w aktywnościach praktycznych w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Ponadto praktyczność zajęć mających kształtować umiejętności praktyczne jest słabo odzwierciedlona w kartach zajęć: nie we wszystkich kartach są wskazania w metodach kształcenia dotyczące praktycznych dodatkowych prac realizowanych przez studentów, brak jest wskazania instrumentarium (bazy danych, oprogramowania), nie we wszystkich kartach są wskazane częściowe prace zaliczeniowe (tzw. ocenianie formujące stosowane w trakcie trwania zajęć) oraz nie zawsze w rozliczeniu godzin pracy studentów wskazany jest czas wymagany do poświęcenia na przygotowanie dodatkowych prac. Dla przykładu karta zajęć zamówienia publiczne przewiduje wyłącznie dyskusje jako metody kształcenia, a rozliczenie czasu pracy obejmuje uczestnictwo w zajęciach, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć i ich zaliczenia, przygotowanie do egzaminu. Przykładów tego rodzaju kart zajęć jest więcej.

Stosowana karta zajęć (syllabus) nie umożliwia pełnego i kompleksowego ujęcia opisu specyfiki zajęć, tj.: stosowanych metod kształcenia, wykorzystywanych narzędzi czy rozliczenia nakładu czasu pracy studenta. W zasadzie, rozliczenie czasu pracy studenta dla poszczególnych rodzajów zajęć jest właściwie opracowane (w podziale na czas w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia oraz indywidualną pracę studenta). Brak jest jednak precyzyjnego powiązania aktywności specyficznych dla

danej grupy zajęć z czasem wymaganym do ich realizacji – Jednostka stosuje ogólny podział na godziny realizowane w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia oraz praca własna studenta.

Dodatkowo, metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, są wykorzystywane wyłącznie do bieżącego kontaktu ze studentami, ale nie do wykonywania czynności praktycznych.

Rekomenduje się ujmowanie w karcie zajęć szczegółowego opisu aktywności studentów w trakcie zajęć oraz wykorzystywanego posiadanego przez Jednostkę w tych celach oprogramowania. Rekomenduje się także precyzyjne rozliczenie czasu pracy studenta z uwzględnieniem specyficznych aktywności kształtujących umiejętności praktyczne w ramach poszczególnych rodzajów zajęć.

Zastosowane metody kształcenia na zajęciach z języka obcego nastawione są na aktywność studentów i umożliwiają opanowanie języka na poziomie B2.

Ze względu na niewielką liczebność grup na poszczególnych latach ocenianego kierunku zapewnione jest indywidualne podejście osób prowadzących zajęcia do studentów. Dzieje się to w sposób niesformalizowany oparty na bezpośrednich kontaktach. Oprócz tego regulamin studiów przewiduje, że student w określonych przypadkach może ubiegać się o zindywidualizowanie procesu kształcenia czy weryfikacji efektów uczenia się. Posiadane i wykorzystywane przez Jednostkę metody i techniki kształcenia na odległość umożliwiają dopasowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Praktyki studenckie na kierunku rachunkowość i podatki profil praktyczny na studiach I stopnia są integralną częścią procesu kształcenia, umożliwiając pełne przygotowanie studentów do ich przyszłej pracy zawodowej. Efekty uczenia się przypisane praktykom są zgodne z efektami uczenia się założonymi dla programu studiów. Praktyki realizowane są w jednostkach administracji publicznej, instytucjach, biurach rachunkowych, firmach konsultingowo-doradczych, centrach doradczo-szkoleniowych, spółkach prawa handlowego (wydziały rachunkowe), firmach handlowo-usługowych, i przedsiębiorstwach dających rękojmię zrealizowania założeń programowych praktyki. Uczelnia ma zawarte porozumienia dotyczące miejsc i organizacji praktyk, zapewniając odpowiednią liczbę miejsc praktyk. Ponadto porozumienia regulują zasady współpracy pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą studentów na praktykę zawodową oraz określają obowiązki każdej ze stron w tej kwestii. Dobór miejsc odbywania praktyk zawodowych zdecydowanie uwzględnia specyfikę kierunku a infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Praktyki podlegają obowiązkowemu zaliczeniu a procedury odbywania praktyk są sformalizowane. Szczegółowe warunki odbywania praktyki określone zostały Zarządzeniem nr R021.1.73.2021 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 6 lipca 2021 w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk studenckich ciągłych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Liczba godzin praktyk zawodowych (łącznie 720 godz.) oraz łączna liczba punktów ECTS (24 ECTS) jest prawidłowa dla studiów I stopnia. Zgodnie z regulaminem praktyk studenci studiów I stopnia odbywają praktykę w drugim, trzecim, czwartym i piątym semestrze.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się adekwatnych dla praktyk oraz zrealizowania treści kształcenia dokonuje się na podstawie przedłożonej dokumentacji w tym dziennika praktyk dostarczanego przez studentów po zakończeniu praktyk. Studenci realizujący praktyki zawodowe składają u opiekuna praktyk dokumentację potwierdzającą odbycie praktyki w pełnym wymiarze oraz

osiągnięcie założonych dla praktyki zawodowej efektów uczenia się. Warunkiem zaliczenia praktyki jest odbycie praktyki w obowiązującym (ustalonym) wymiarze, złożenie dziennika praktyk – sprawozdanie z realizacji praktyki. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy.

Wsparciem merytorycznym pod względem zgodności przebiegu praktyki w zakresie osiągania efektów uczenia się jest opiekun praktyk, którego dorobek oraz doświadczenie do prowadzenia wymienionych zajęć na ocenianym kierunku są właściwe w zakresie umożliwiającym prawidłową realizację zajęć i właściwą ocenę osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Praktyki studenckie zgodnie z przedłożoną informacją nie podlegają procesowi hospitacji.
Rekomenduje się przeprowadzanie hospitacji podczas przebiegu praktyk zawodowych.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca praktyk, a w sytuacji samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyk, opiekun praktyk ze strony Uczelni zatwierdza to miejsce w sposób sformalizowany zgodnie z kryteriami doboru miejsca praktyk. Infrastruktura jednostek i instytucji, w których realizowane są praktyki zawodowe przez studentów kierunku rachunkowość i podatki, pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności nabytych podczas studiów oraz umożliwia osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk gwarantuje prawidłową realizację praktyk i jest zgodne z procesem uczenia się.

Organizacja roku akademickiego regulowana jest Zarządzeniem nr R021.1.50.2022 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2022/2023. Rok akademicki zorganizowany jest w semestrach, a te obejmują czas zajęć dydaktycznych, przerwę zimową i wiosenną oraz czas przeznaczony na zaliczenia i egzaminy. Zajęcia dydaktyczne realizowane są przez 15 tygodni w każdym semestrze. Sesja zaliczeniowo-egzaminacyjna trwa 2 tygodnie. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w wyznaczonych godzinach realizacji zajęć dydaktycznych przypadających dla studiów stacjonarnych tj. w godz. 8:00–20:15. Natomiast zajęcia na studiach niestacjonarnych realizowane są zgodnie z przyjętym na Uczelni harmonogramem zjazdów i odbywają się w piątki (17:00–20:15), soboty i niedziele (w godz. 8:00–20:15). Między blokami zajęć przewidziane są 15-minutowe przerwy oraz jedna dłuższa 30-minutowa (w godz. 13:00–13:30) – obiadowa. Część zjazdów na studiach niestacjonarnych odbywa się zdalnie a część na miejscu w budynkach Jednostki.

Każdy student ma możliwość uczestnictwa w konsultacjach pracowników, których terminy wskazane są na stronie internetowej Wydziału.

Zajęcia dydaktyczne są realizowane przez 3 dni w tygodniu. Praktyki realizowane są przez dwa dni w tygodniu, które jednocześnie są dniami wolnymi od zajęć dydaktycznych.

Rozplanowanie czasu zajęć daje studentom możliwość na przygotowanie się do zajęć, uczestnictwo w nich, przygotowywanie dodatkowych prac oraz przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów.

Czas trwania zajęć dydaktycznych oraz sesji egzaminacyjnych umożliwia sprawną organizację systemu składania prac etapowych, uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Przypisanie przedmiotom do wyboru właściwej liczby punktów ECTS zgodnie z nakładem pracy własnej studenta.	Jednostka zapewnia studentom wybór zajęć, których łączna suma ECTS wynosi 64 pkt., co stanowi 36% łącznej liczby ECTS. Jest to zgodne z par. 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. z 18.03.2021, Dz. U. z 2021, poz. 661 z późn. zm.). Wśród zajęć do wyboru wskazany został język obcy, seminarium dyplomowe oraz praktyki zawodowe.	Zalecenie spełnione.
2.	Uzupełnienie księgozbioru biblioteki tak, aby zapewniony został dostęp do wszystkich tytułów literatury zalecanej studentom w sylabusach	Jednostka dysponuje tytułami literatury wskazanych w sylabusach	Zalecenie spełnione

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się (w obecnym ich brzmieniu). Treści programowe uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Dla aktualnego brzmienia efektów uczenia się, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie aktualnie sformułowanych efektów uczenia się.

Metody kształcenia stosowane przez osoby prowadzące zajęcia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

Jednostka wykorzystuje metody i techniki kształcenia na odległość pomocniczo w bieżącym kontakcie ze studentami (np. udostępnianie materiałów).

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Należy jednak zauważyć, że:

1. biorąc pod uwagę cele kształcenia i sylwetkę absolwenta, za dużo jest godzin zajęć i punktów ECTS przypisanych zajęciom uwzględniających ogólne treści z zakresu dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, a za mało treści odnoszących się do rachunkowości i podatków (wynikających z celów kształcenia i sylwetki absolwenta);
2. za mało jest zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które byłyby prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych wykorzystywane oprogramowanie oraz techniki stosowane w aktywnościach praktycznych w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku (w tym wykorzystywania specjalistycznego oprogramowania). Przez to ograniczona jest możliwość osiągnięcia efektów uczenia się, w tym w szczególności umiejętności w zakresie działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się zwiększyć liczbę godzin oraz punktów ECTS dla zajęć kształcenia kierunkowego (zajęć dotyczących rachunkowości i podatków) na korzyść zajęć kształcenia kierunkowego bezpośrednio powiązanych z rachunkowością i podatkami w celu zapewnienia zrealizowania celów kształcenia i osiągnięcia efektów uczenia się specyficznych dla kierunku rachunkowość i podatki.
2. Zaleca się stosowanie metod kształcenia nastawionych w szczególności na efekty uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych (w tym wykorzystanie oprogramowania w trakcie zajęć).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Procedura rekrutacji ma charakter konkursowy – konkurs świadectw. Pod uwagę brane są oceny trzech przedmiotów, w tym ocena z języka polskiego, ocena z języka obcego nowożytnego oraz ocena z jednego przedmiotu wskazanego przez kandydata. Można stwierdzić, że przyjęte zasady stwarzają warunki przejrzystości, bezstronności, równości szans. Pozwalają też na selekcję najlepszych kandydatów.

W procedurach rekrutacyjnych Jednostki brak jest wskazania oczekiwań co do kompetencji w zakresie korzystania ze sprzętu i oprogramowania, które może być stosowane w procesie kształcenia z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Rekomenduje się przekazanie informacji o oczekiwaniach Jednostki co do kompetencji w zakresie korzystania ze sprzętu i oprogramowania, które może być stosowane w procesie kształcenia z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

W ramach kierunku rachunkowość i podatki nie dokonuje się potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Kierunek rachunkowość i podatki studia I stopnia dotychczas nie posiada oceny jakości kształcenia, a dyscyplina wiodąca – ekonomia i finanse nie podlegała ocenie w zakresie kategorii naukowych.

Jednostka stworzyła procedurę uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni (w tym zagranicznej). Procedura ta obejmuje konieczność przedłożenia odpowiednich dokumentów oraz możliwość rozmowy z wnioskodawcą. Określone przez Jednostkę warunki oraz procedury są wystarczające do oceny uzyskanych efektów uczenia się w stosunku do tych określonych dla kierunku.

Przyjęte zasady dotyczące metod sprawdzania i oceniania procesów kształcenia zostały dopasowane do założonych efektów uczenia się. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są określone w kartach przedmiotów. Są to np. egzaminy, kolokwia, sprawdziany, przygotowanie projektów, prezentacje multimedialne, dyskusje czy referaty. Stosowane formy pozwalają ocenić osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, poprawność argumentacji, jak również umiejętność posługiwania się językiem polskim. Przyjęte zasady jednak nie uwzględniają weryfikacji efektów uczenia się umiejętności praktycznych, w tym wykorzystania specjalistycznego oprogramowania.

Przyjęte zasady zakładają, że prowadzący zajęcia określają kryteria oceniania i wymogi, jakie student musi spełnić, aby uzyskać zaliczenie przedmiotu. Weryfikacja efektów uczenia się z określonego modułu zajęć odbywa się w sposób ujednolicony dla danej grupy studentów. Przyjęte zasady weryfikacji efektów uczenia zapewniają równe traktowanie studentów, bezstronność i przejrzystość procesu weryfikacji.

Przyjęte przez Jednostkę zasady weryfikacji efektów uczenia się określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu (par. 19 ust. 8 Regulaminu studiów).

Jednostka przewidziała możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami (możliwość modyfikowania trybu, formy lub terminu uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów par. 19 ust. 12 Regulaminu studiów).

Regulamin studiów przewiduje zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (par. 22 ust. 3 Regulaminu studiów).

W przypadku stosowania platformy do kształcenia zdalnego Jednostka zapewnia identyfikację studenta oraz bezpieczeństwo danych studenta. Oprócz tego istniejąca platforma wykorzystywana do kształcenia na odległość daje możliwość weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, w tym opanowania umiejętności praktycznych wymaganych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku rachunkowość i podatki (np. wykorzystania specjalistycznego oprogramowania). Jednostka wykorzystuje metody i techniki kształcenia na odległość umożliwiające sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia, w tym języka specjalistycznego.

Jednostka posiada zasady i procedury dyplomowania, chociaż nie ma to kształtu formalnego dokumentu. Jednostka posiada wbudowaną w system zapewnienia jakości kształcenia procedurę badania powiązania proponowanych tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów rachunkowość i podatki oraz ich samodzielności (JSA). Jednostka nie przyjęła granicznego poziomu wskaźnika zapożyczeń JSA. Odpowiedzialność za decyzję przyjęcia (lub nie) pracy z wysokim wskaźnikiem zapożyczeń obciąża osobę promotora. Oznacza to zindywidualizowanie rozstrzygnięć. **Rekomenduje się zapewnienie upowszechnienia procedury dyplomowania oraz wymagań nie tylko edycyjnych) stawianych pracom dyplomowym na kierunku rachunkowość i podatki o profilu praktycznym wśród studentów, ale też i promotorów. Rekomenduje się wzbogacenie procedury o postępowanie w sytuacjach wątpliwych na poszczególnych etapach dyplomowania (np. wybór tematu pracy, określenie zawartości pracy, dobór metod badawczych, ocena antyplagiatowa pracy dyplomowej).**

Jednostka gromadzi i monitoruje prace etapowe, projekty, egzaminacyjne, protokoły egzaminacyjne oraz prace dyplomowe jako dokumenty mające potwierdzić osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Jednostka monitoruje pozycję absolwentów na rynku pracy lub/i kierunki dalszej edukacji, jednak ze względu na fakt, że nabór na kierunek rachunkowość i podatki miał miejsce po raz pierwszy w roku 2017, a pierwsi absolwenci pojawili się w roku 2020, to brak jest możliwości zastosowania systemowych rozwiązań w zakresie badania ich pozycji na rynku.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań nie są w pełni dostosowane do kierunku rachunkowość i podatki o profilu praktycznym. Prace etapowe odnoszą się w większym stopniu do weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Nie w pełni weryfikują umiejętności praktyczne (w tym umiejętności w zakresie zastosowania oprogramowania wykorzystywanego w praktyce w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku). Wszystkie prace etapowe ma charakter pisemny, np. prace etapowe z rachunkowości finansowej (warsztat) mają formę prac pisemnych, brak jest prac wskazujących na opanowanie umiejętności praktycznych tj. umiejętności praktycznych wymaganych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku rachunkowość i podatki, w tym wykorzystania specjalistycznego oprogramowania.

Ponadto na 24 prace dyplomowe obronione w 2021 r. oraz 2022 r. wiele tematów prac dotyczy rachunkowości i podatków (np. *Analiza opłacalności form opodatkowania na przykładzie mikroprzedsiębiorstw*, *Wpływ obciążeń fiskalnych na wynik finansowy przedsiębiorstwa „Remedis” SA*) – liczba tematów prac odnoszących się bezpośrednio do rachunkowości/księgowości i podatków wynosi 12 (a więc 50%). Część prac dotyczy zagadnień z szeroko rozumianej dyscypliny ekonomia i finanse (*Rola płynności finansowej w ocenie kondycji przedsiębiorstwa na przykładzie spółki Wojaś SA*, *Analiza finansowa na podstawie przedsiębiorstwa Bijou Brigitte Sp.z o.o.*, *Wykorzystanie dźwigni w zarządzaniu przedsiębiorstwem LOTOS paliwa sp. z o.o.*). Ale jest też kilka tematów, które są dalekie w swoim sformułowaniu nawet od dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany tj. ekonomia i finanse oraz nauki prawne (np. *Absolwenci kierunku informatyka na rynku pracy w Polsce*, *Płacowe i pozapłacowe środki w procesie motywowania pracowników na przykładzie polskich firm*). Dodatkowo w pracach dyplomowych brak jest zastosowania metod (w tym oprogramowania wykorzystywanego w praktyce w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku). Brak jest w pracach aktualnej literatury, w tym także literatury

obcojęzycznej. Wątpliwości budzą wysoki wskaźniki zapożyczeń zidentyfikowane przez system JSA (a w jednej z prac przekraczający 50%). W tej sytuacji rodzą się wątpliwości co do:

1. samodzielności w pracy studenta w zakresie potwierdzenia osiągnięcia założonych efektów uczenia się,
2. systemowego wsparcia promotora w sytuacjach wątpliwych w kontekście zapewnienia przez Jednostkę osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się,
3. skuteczności systemu zapewnienia jakości kształcenia i monitorowania procesu osiągania efektów uczenia się na poszczególnych etapach dyplomowania.

Powyższe wątpliwości i uwagi pozwalają stwierdzić, że stosowana w praktyce weryfikacja efektów uczenia się (na poziomie prac etapowych i dyplomowych) nie zapewnia skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się (ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i wykorzystania specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w praktyce w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku rachunkowość i podatki o profilu praktycznym).

Prace dyplomowe znacząco odbiegają od wymagań stawianych tego typu pracom zarówno w zakresie ich tematyki, jak i zawartości, ze szczególnym uwzględnieniem ujęcia problemu praktycznego (powinien odzwierciedlać potrzebę rozwiązania problemu z zakresu rachunkowości i podatków i mieć charakter aplikacyjny dla konkretnego przedsiębiorstwa), zastosowanych metod (specyficznych dla kierunku rachunkowość i podatki z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania) oraz stopnia samodzielności (w przypadku kilku prac wskaźnik JSA przekracza poziom 30%, a w przypadku jednej z prac 50%).

Studenci są zachęceni do uczestnictwa w różnych dodatkowych kursach i szkoleniach, które umożliwiają uzyskanie certyfikatów lub przystąpienia do egzaminu umożliwiających uzyskanie certyfikatu (np. oprogramowania optima, pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, kursy i szkolenia przygotowawcze do certyfikatu językowego LTE). Studenci nie są autorami czy współautorami publikacji fachowych. Nie przedstawiono informacji o szczególnych osiągnięciach w obszarach działalności zawodowej czy gospodarczej właściwych dla kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium częściowo spełnione.

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym.

Jednostka przyjęła zasady i stosuje metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się obejmujące egzaminy, kolokwia, sprawdziany, przygotowanie projektów, prezentacje multimedialne, dyskusje czy referaty.

Stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

Jednostka gromadzi prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe czy inne związane z kierunkiem studiów. Dokumentowana jest pozycja absolwentów na rynku pracy oraz ich dalsza edukacja.

Należy jednak zauważyć, że:

1. przyjęte zasady weryfikacji efektów uczenia oraz stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się koncentrują się na weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, ale nie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, w tym wykorzystania specjalistycznego oprogramowania;
2. przyjęta procedura dyplomowania oraz prace dyplomowe znacząco odbiegają od wymagań stawianych tego typu pracom zarówno w zakresie ich tematyki, jak i zawartości oraz stopnia samodzielności (wysokie wskaźniki JSA) osiągania efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie metod weryfikacji efektów uczenia się nastawionych na weryfikację efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych (w tym stosowania specjalistycznego oprogramowania).
2. Zaleca się wdrożenie procedury dyplomowania zapewniającej skuteczne sprawdzenie i ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i wykorzystania specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w praktyce w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej, zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku rachunkowość i podatki o profilu praktycznym) oraz większej realnej kontroli nad procesem dyplomowania na każdym jego etapie (tematu pracy, jej zawartości, stosowanych metod oraz stopnia samodzielności).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2022/23 zajęcia na kierunku rachunkowość i podatki prowadzi 25 nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy (20 osób w pełnym wymiarze) oraz 3 osoby to wykładowcy zatrudnieni na podstawie umowy cywilno-prawnej.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku rachunkowość i podatki to:

- 3 osoby z tytułem profesora, w tym 2 osoby reprezentują nauki społeczne w dyscyplinie ekonomia i finanse (2 osoby po ½ etatu) oraz 1 osoba reprezentująca nauki prawne,
- 3 doktorów habilitowanych w tym: 1 osoba reprezentuje nauki społeczne w dyscyplinie ekonomia i finanse, 1 osoba reprezentuje nauki prawne, 1 osoba reprezentuje nauki techniczne,
- 13 osób ze stopniem doktora w tym: 5 osób w dyscyplinie ekonomia i finanse, 2 osoby w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, 5 osób nauki prawne, 1 osoba w dyscyplinie filozofia (2 osoby po ½ etatu),
- 7 osób z tytułem magistra, w tym prawo – 6 osób, ekonomia i finanse – 1 osoba (1 osoba - ½ etatu).

Dodatkowo osoby prowadzące zajęcia to pracownik SJO i pracownik SWFiS (2 osoby).

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Wielu pracowników prowadzących zajęcia na kierunku rachunkowość i podatki posiada doświadczenie praktyczne, zdobywane poza Uniwersytetem. Wymienić należy w szczególności zatrudnienie na takich stanowiskach jak: doradca podatkowy, przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych, wiceprzewodnicząca Komitetu Podatkowego Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, starszy inspektor Państwowej Inspekcji Pracy Oddział Częstochowa, adwokat, radca prawny, pracownicy organów kontroli skarbowej oraz organów podatkowych. Ponadto wielu pracowników prowadzi własną działalność gospodarczą w różnych formach administracyjno-prawnych. ZO stwierdza, że dorobek naukowy, zawodowy i dydaktyczny kadry umożliwia nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

Posiadanie przez nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiające prawidłową realizację zajęć, zostało w pełni potwierdzone w trakcie hospitacji prowadzonych przez zespół oceniający. Analiza przydziału zajęć oraz obciążeń godzinowych poszczególnych nauczycieli akademickich, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość potwierdza możliwość prawidłowej realizacji zajęć. Uczelnia podkreśla, że przy obsadzie zajęć uwzględnia się zarówno posiadanie odpowiedniego dorobku naukowego, jak i doświadczenia w zakresie współpracy z praktyką gospodarczą w danym zakresie zajęć. Można potwierdzić także, że założenie takie jest realizowane. Wynika to z łącznej analizy załączników obejmujących szczegółowy wykaz wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2022/2023 na kierunku wraz z opisem reprezentowanych dziedzin nauki i dyscypliny naukowej. Nie stwierdzono uchybień w przydziale zajęć dydaktycznych. Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 73 ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ponad 50% godzin zajęć prowadzą nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Z każdej hospitacji sporządza się protokół, w którym osoba hospitująca odpowiada na 7 pytań dotyczących tematyki zajęć, przygotowania do nich prowadzącego, jego stosunku do uczestników oraz stosowanych metod aktywizacji i kształcenia. Po każdym semestrze studenci mogą ocenić odbyte zajęcia i prowadzących w anonimowej ankiecie. Uczelnia przedstawiła przykłady sprawozdań z hospitacji z lat 2021/2022 – nie odnotowano uwag.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy lub artystyczny i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. W tym zakresie działalności Uczelni obowiązuje Zarządzenie Nr R.021.1.23.2020 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr R-0161/128/2019 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie zasad i trybu zatrudniania nauczycieli akademickich na stanowiskach badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie.

Pracownicy podnoszą swoje kompetencje dydaktyczne poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach oferowanych przez Uczelnię. Przykładem może być udział pracowników w realizacji zadania w zakresie wdrożenia metody tutoringu do praktyki uczelnianej, w ramach projektu pozakonkursowego o charakterze wdrożeniowym pt. *Mistrzowie dydaktyki – reedycja*, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Innym przykładem są szkolenia dla kadry dydaktycznej realizowane w ramach projektu współfinansowanego z środków UE z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój pt. *Zintegrowany Program Rozwoju UJD w Częstochowie*, m.in. w zakresie z autoprezentacji i wystąpień publicznych. Dodatkowo można wymienić takie szkolenia jak:

- szkolenie pt. *Narodowe Centrum Nauki: Szkolenie dla Wnioskodawców*,
- szkolenie pt. *Jak wydać doskonałą monografię naukową*,
- cyklicznie organizowane szkolenia z języków obcych, np. Uniwersytet Językowy Drugiego Wieku (<http://www.angielski.ujd.edu.pl/320,Uniwersytet-Jezukowy-Drugiego-Wieku>),
- kurs pt. *Dostępne dokumenty*, dostępny na platformie e-learningowej UJD,
- kurs pt. *Administracja Bezpieczeństwa Informacji*.

Uczelnia przeprowadza oceny okresowe nauczycieli akademickich, obejmujące działalność podstawie Regulaminu oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie przeprowadzanej po zasięgnięciu opinii Senatu, związków zawodowych, samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów. Obowiązujące zasady takiej oceny zostały spisane w Zarządzeniu nr R021.1.144.2020 Rektora UJD. Zgodnie z Zarządzeniem nr R021.1.1.2021 Rektora UJD ostatnia ocena okresowa odbyła się jesienią 2021 (prace uczelnianej komisji oceniającej, wydziałowych komisji oceniających i komisji oceniających nauczycieli jednostek ogólnouczelnianych zostały zakończone 5 listopada 2021).

Rektor UJD rokrocznie przyznaje nauczycielom akademickim nagrody zgodnie z zasadami wprowadzanymi zarządzeniem wewnętrznym. Osiągnięcia naukowe, artystyczne, dydaktyczne lub organizacyjne uzyskane w 2019 roku były nagradzane zgodnie z postanowieniami Zarządzenia nr R.021.1.114.2020 Oprócz tego Zarządzeniem nr R.021.1.2020 Uczelnia wprowadziła dodatki motywacyjne za opublikowanie artykułów w najwyżej punktowanych czasopismach w danej dyscyplinie naukowej lub za opracowanie monografii wydanych przez najwyżej punktowane wydawnictwa lub za uzyskanie projektu badawczego finansowanego ze źródeł zewnętrznych, mającego wpływ na ewaluację dyscyplin, a także za prowadzenie działalności badawczej albo artystycznej o istotnym wpływie na te ewaluację. Następnie wprowadzono Zarządzeniem nr R021.1.16.2021 z dnia 22 lutego 2021 roku dodatek motywacyjny dla nauczyciela akademickiego za działalność badawczą i naukową w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie.

Aktualnie obszar ten reguluje Zarządzenie nr R.021.1.5.2022 z dnia 25 stycznia 2022 roku w sprawie zasad i kryteriów przyznawania dodatku motywacyjnego za działalność dydaktyczną lub organizacyjną dla nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie oraz Zarządzenie nr R021.1.59.2021 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 7 czerwca 2021 roku w sprawie zasad przyznawania dodatku zadaniowego/dodatku za pracę w projektach z kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, których realizacja rozpoczęła się po dniu 30 września 2019 r.

Pracownicy prowadzą również badania finansowane ze źródeł przyznanych w ramach subwencji badawczo-rozwojowej. Mimo obostrzeń wynikających z konieczności przeciwdziałania SARS-CoV2 pracownicy uczestniczyli (i uczestniczą) w konferencjach, które prowadzone są zarówno w formie online jak i stacjonarnej. Jako przykład można wskazać następujące konferencje:

- *Quality of Life 2021, Jakość życia osób niemłodych* – 13-14.09.2021 r.,
- *Possibilities and perspectives for common research projects for studies and science*, Kaunas, 20th of September, 2021,
- XXV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu *Rachunkowość a controlling* – Koncepcje zarządzania kosztami i dokonania, Polanica Zdrój, 11-13.10.2021 r.,
- *The International Conference. Finance and Sustainability Conference*, 30.06-01.07.2022 r., Wrocław,
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa Finanse i Innowacyjny Rozwój Regionów, Rzeszów 20-21.06.2022 r.,
- 6th International Conference *Quality Production Improvement 2022*, Zaborze, 20-22.06.2022 r.

Uczelnia Uchwałą nr 5.2020 Senatu wprowadziła politykę antymobbingową i antydyskryminacyjną. Zgodnie z tą uchwałą w UJD funkcjonuje komisja antymobbingowa i antydyskryminacyjna oraz pełnomocnik ds. równego traktowania. Ponadto w myśl §49 Statutu UJD Rektor powołuje rzeczników dyscyplinarnych ds. nauczycieli akademickich. W UJD funkcjonuje także komisja dyscyplinarna dla nauczycieli akademickich (§ 84 statutu UJD).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki prawne, do których przypisano efekty uczenia się na kierunku, co umożliwia prawidłową realizację zajęć. Posiadane przez kadrę doświadczenie zawodowe w instytucjach finansowych oraz ich otoczeniu wspomaga realizację przedmiotów zorientowanych na przygotowanie studentów do oczekiwań rynku pracy. Polityka kadrowa prowadzona na uczelni zapewnia właściwy dobór pracowników oraz zawiera transparentne procedury przeglądu i weryfikacji kadry, a także wskazuje procedury i narzędzia rozwiązywania konfliktów. Uczelnia wspiera pracowników w rozwoju zawodowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem rachunkowość i podatki. Proces dydaktyczny realizowany jest w nowoczesnym budynku usytuowanym przy ul. Zbierskiego 2/4 w Częstochowie, w którym siedzibę ma Wydział Prawa i Ekonomii UJD. W budynku znajdują się dwie sale audytoryjne przeznaczone na 300 i 100 osób oraz trzy sale wykładowe mogące pomieścić do 60 osób. Sale te są w pełni wyposażone w sprzęt multimedialny umawiający prowadzenie wykładów. Dodatkowo Wydział dysponuje 9 salami

ćwiczeniowymi oraz 2 pracownikami komputerowymi. Do dyspozycji Jednostki zostały również przeznaczone pomieszczenia służące pracownikom naukowo-dydaktycznym oraz pokoje obsługi administracji Wydziału i pomieszczenia służące do obsługi studentów. W ramach zajęć z lektoratów języka obcego prowadzonych przez Studium Nauki Języków Obcych studenci korzystają z sal ćwiczeniowych zlokalizowanych w budynku UHP przy ulicy Waszyngtona 4/8. W ramach zajęć z wychowania fizycznego prowadzonych przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu studenci korzystają z pomieszczeń Akademickiego Centrum Sportowego mieszczącego się przy ul. Zbierskiego 6.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Pracownicy w ramach dostępnej infrastruktury mają możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem środków multimedialnych. Studenci kierunku rachunkowość i podatki poza zajęciami mogą korzystać z komputerów w Bibliotece Uniwersyteckiej UJD oraz infokiosków zlokalizowanych w budynku Wydziału. Mają oni ponadto możliwość skorzystania z bezprzewodowej sieci Wi-Fi. Każda z pracowni komputerowych posiada 21 stanowisk z dostępem do Internetu i możliwością skorzystania z oprogramowania Statistica, programu Lefthand, programu Płatnik, informatycznych systemów rachunkowości, program obsługi floty i monitoringu GPS pojazdów CARTRACK, platforma obsługi wniosków UE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, system informacji prawnej Legalis oraz system LEX (z oprogramowania Legalis i LEX, studenci mogą korzystać także za pomocą dowolnego urządzenia posiadającego dostęp do Internetu, w tym z komputerów domowych). Liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych oraz komputerowych, w tym liczba licencji na specjalistyczne oprogramowanie, jest dostosowana do liczby studentów oraz liczebności grup, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Uczelnia zapewnia pracownikom i studentom dostęp do Biblioteki Uniwersyteckiej. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biblioteka zlokalizowana jest w budynku przy al. Armii Krajowej 36a i jest czynna w poniedziałki 8:00 – 15:00 oraz od wtorku do piątku w godzinach 8:00 – 19:30 a także w soboty dyżurujące w godzinach 8:00 – 15:00. Biblioteka Uniwersytecka posiada wypożyczalnię, katalogi oraz czytelnię książek i czasopism. Biblioteka zajmuje 18 w pełni skomputeryzowanych pomieszczeń i cały budynek magazynowy. W całym systemie biblioteczno-informacyjnym Czytelnie mają charakter ogólnodostępny, a z księgozbioru można korzystać w wolnym dostępie do półek. Zasoby biblioteczne Uniwersytetu są zgromadzone w Bibliotece Uniwersyteckiej oraz w sieci bibliotek specjalistycznych. Istnieje możliwość zaproponowania zakupu brakującej publikacji poprzez formularz. W Bibliotece Uniwersyteckiej uruchomiono dwa stanowiska dla osób z niepełnosprawnościami do korzystania z katalogu, zasobów bibliotecznych i przeglądania zasobów cyfrowych w Czytelni. Stanowiska te są zbudowane tak, aby mogły przy nim pracować osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu oraz osoby niedowidzące i niewidome.

Biblioteka Uniwersytecka wchodzi w skład grupy bibliotek współtworzących Śląską Bibliotekę Cyfrową oraz jest uczestnikiem kilku konsorcjów: Royal Society of Chemistry, American Chemical Society,

American Institute of Physics/American Physics Society, Chemical Abstracts dających możliwość korzystania poprzez Internet z wersji online zagranicznych czasopism naukowych. Ponadto Biblioteka W ramach dostępu do Wirtualnej Biblioteki Nauki, Biblioteka UJD zapewnia m.in. dostęp do interdyscyplinarnej bazy abstraktów i cytowań Scopus, bazy WinISIS, bazy EBSCO Publishing, bazy Web of Knowledge, czasopism i książek Springer, czasopism Wiley-Blackwell oraz bazy Science Direct (czasopisma Elsevier). Zapewnia ona czytelnikom dostęp do czytelni online podręczników akademickich i książek naukowych w języku polskim IBUK.libra (<http://libra.ibuk.pl/>). Księgozbiór jest dostępny bez logowania się ze wszystkich komputerów w sieci uczelnianej. Pracownicy i studenci UJD posiadający konto biblioteczne mogą uzyskać dostęp do bazy z komputerów domowych za pomocą kodu PIN.

Biblioteka Uniwersytecka UJD umożliwia studentom korzystanie z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, która zapewnia dostęp cyfrowy do pełnych tekstów książek, czasopism oraz innych publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, znajdujących się zbiorach Biblioteki Narodowej. Podstawowe zasady korzystania z systemu Academica w Bibliotece Uniwersyteckiej znajdują się na stronie internetowej: <http://bu.ujd.edu.pl/academica.php>. Aktualnie Biblioteka zapewnia również dostęp do World eBook Library – bazy monografii, podręczników, słowników i encyklopedii, pochodzących z największych światowych bibliotek, tj.: Harvard University, Massachusetts Institute of Technology (publikacje unikatowe), New York University, Michigan University, Stanford University. Biblioteka Uniwersytecka za pośrednictwem strony internetowej pod adresem www.bu.ujd.edu.pl zapewnia swoim użytkownikom stały dostęp m.in. do katalogu online, Biblioteki Cyfrowej i Repozytorium UJD, baz danych oraz wszelkich informacji dotyczących biblioteki. Przeprowadzana analiza dostępnych zasobów bibliotecznych pozwala stwierdzić, że obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.

W ramach projektu pt. „Wzrost dostępności do e-usług publicznych poprzez wdrożenie zintegrowanego systemu bibliotecznego z biblioteką cyfrową, digitalizację oraz udostępnienie unikalnych zasobów kulturowych i naukowych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie” w 2020 r. została udostępniona Biblioteka Cyfrowa UJD, <https://cyfrowa.bu.ujd.edu.pl/>.

Wewnątrz budynku, w którym realizowane jest kształcenie na kierunku rachunkowość i podatki, ogólne dostępne są sieci: LAN oraz rozbudowana sieć bezprzewodowa Wi-Fi podłączona do sieci Eduroam umożliwiająca studentom dostęp do Internetu.

Uczelnia zapewnia infrastrukturę informatyczną i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Stosowane platformy internetowe umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia (e-nauka.ujd.edu.pl, MS Teams, Google Classroom). Wskazane systemy są skorelowane z innymi systemami uczelnianymi, tj. USOS oraz adresami mailowymi z rozszerzeniem ujd.edu.pl, a także są dostępne dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

W sytuacji konieczności realizacji kształcenia w formule zdalnej Uczelnia zapewnia również dostęp do specjalistycznego oprogramowania służącego realizacji zajęć kierunkowych, m.in. do informatycznego systemu rachunkowości online (narzędzie typu *cloud*) oferowanego przez przedsiębiorstwo IFIRMA S.A. z Wrocławia. Studenci mogą realizować zajęcia, wykorzystując oprogramowanie księgowe

w chmurze na wersjach bezpłatnych (czasowych rejestrowanych dla potrzeb zajęć), co umożliwia studentowi także realizację pracy własnej.

Weryfikacja stanu infrastruktury dydaktycznej i naukowej odbywa się na podstawie corocznych przeglądów pomieszczeń dydaktycznych i laboratoriów naukowo-badawczych, rozmów z władzami Wydziału i administratorami budynków, regularnych przeglądów sprzętu multimedialnego. Ocena infrastruktury dydaktycznej i naukowej jest przedmiotem pytania w ankiecie dotyczącej jakości kształcenia skierowanej do studentów Uczelni. Ocena infrastruktury dydaktycznej jest także poddawana ewaluacji przez studentów kierunku w ramach ankiety wypełnianej w ramach przedmiotu Metody uczenia się i studiowania. Uczelnia przykład również wagę unowocześniania i aktualizacji infrastruktury informatycznej oraz oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Uzupełnienie księgozbioru biblioteki tak, aby zapewniony został dostęp do wszystkich tytułów literatury zalecanej studentom w sylabusach	Uczelnia przedstawiła wykaz zakupionej literatury zapewniający dostęp do pozycji zalecanych studentom w sylabusach.	Zalecenie zrealizowane.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia studentom kierunku rachunkowość i podatki nowoczesną bazę dydaktyczną, dobrze dostosowaną pod względem infrastrukturalnym, technicznym i informatycznym do potrzeb procesu nauczania i uczenia się. Dotyczy to również infrastruktury wykorzystywanej w kształceniu na odległość. Zasoby biblioteki (zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe) są adekwatne do potrzeb kierunku. Budynki Uczelni zostały dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością i są zgodne z wymogami BHP. Infrastruktura podlega właściwym przeglądom z uwzględnieniem opinii kadry dydaktycznej oraz studentów i jest sukcesywnie udoskonalana.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi stałą współpracę z otoczeniem społeczno- gospodarczym. Interesariusze zewnętrzni współpracujący z kierunkiem to m.in. przedstawiciele

- instytucji publicznych, tj.: Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach, Pierwszy i Drugi Urząd Skarbowy w Częstochowie, Oddział ZUS w Częstochowie, Starostwo Powiatowe w Częstochowie, Urząd Miasta w Częstochowie;
- prywatnych podmiotów gospodarczych, tj.: biura rachunkowe, firmy doradczo-konsultingowe, mikro, mali i średni przedsiębiorcy;
- samorządów społeczno-gospodarczych, tj.: izby zrzeszające przedsiębiorców, Zarząd Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Częstochowie oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Liczba przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego kooperujących z kierunkiem jest wystarczająca dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia i jest zgodna z obszarami działalności zawodowej oraz zbieżna z wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwymi dla ocenianego kierunku.

W Jednostce przedstawiciele otoczenia społeczno- gospodarczego ocenianego kierunku uczestniczą cyklicznie (spotkania co najmniej raz w roku) w pracach nad programem studiów, treściami kształcenia. Interesariusze zewnętrzni mają realny wpływ na modyfikację programów, planów studiów i metod kształcenia, jak również na określenie sylwetki absolwenta kierunku rachunkowość i podatki. Wnioski i postulaty przedstawiane przez interesariuszy zewnętrznych, dotyczące modyfikacji programu studiów były uwzględniane na etapie podejmowania decyzji o przekonstruowaniu programu studiów. Zgodnie z postulatami przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dokonano zmian przedmiotów, takich jak: analiza finansowa przedsiębiorstwa, uproszczone formy księgowości do celów podatkowych oraz ekonomika przedsiębiorstw, będące uprzednio przedmiotami do wyboru uzyskały od roku akademickiego 2020/2021 status treści obowiązkowych. Ponadto do planu studiów od roku akademickiego 2020/2021 zostały dodane przedmioty: finanse przedsiębiorstw oraz pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych, a do planu studiów od roku akademickiego 2021/2022 został dodany przedmiot przedsiębiorstwo symulacyjne.

Główne formy współpracy Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego to organizacja obowiązkowych praktyk studenckich, warsztatów, konferencji. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala na podejmowanie wspólnych działań o charakterze naukowym. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych często uczestniczą w konferencjach naukowych organizowanym na Wydziale. W ramach współpracy organizowane są cykle spotkań dla studentów kierunku rachunkowość i podatki (jako przykład można podać inicjatywę corocznych seminariów – tzw. tydzień przedsiębiorczości – organizowanych od roku 2020 r., którego III edycja odbyła się w czerwcu 2022 r.). W październiku 2022 r. Wydział oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Opolu zorganizowali Forum Naukowe pt. *Prawne i ekonomiczne perspektywy rozwoju*

przedsiębiorczości lokalnej w subregionie północnym województwa śląskiego. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym występuje również na polu obsady zajęć dydaktycznych i modyfikacji treści kształcenia wprowadzonych przez nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie zawodowe.

Rekomenduje się poszerzenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi poprzez wykorzystanie ich doświadczenia zawodowego w ramach realizacji warsztatów wykorzystując techniki symulacyjne, w tym *case study analysis*, które w przyszłości mogłyby skutkować pracami etapowymi, aplikacyjnymi lub dyplomowymi o charakterze wdrożeniowym, tak aby wyniki tych prac mogły zostać inkorporowane w codziennej działalności przedstawicieli otoczenia społeczno- gospodarczego kierunku rachunkowość i finanse.

W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z pandemią prowadzona jest również współpraca z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia z uwagi na stan pandemii w sposób sprawny przeniosła współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym na tryb zdalny, prowadząc w tym trybie m.in. konsultacje, konferencje naukowe, warsztaty, on-line.

Uczelnia prowadzi badania ankietowe wśród pracodawców. Dotychczasowe ankiety skierowane do pracodawców miały charakter pytań zamkniętych. Ten stan uległ zmianie w związku z Zarządzeniem nr R021.1.89.2022 z dnia 12 września 2022 roku w sprawie przeprowadzenia ankiet dotyczących współpracy wydziału prowadzącego kierunek studiów z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie dostosowania programu studiów do oczekiwań społeczno-gospodarczych. Natomiast Uczelnia nie dokonuje w sposób kompleksowy okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, co umożliwia jej podsumowanie dotychczasowych dokonań. **Rekomenduje się dokonywanie okresowych przeglądów współpracy kierunku rachunkowość i finanse z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co w rezultacie może wpłynąć na poszerzenie realizacji różnych innych form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, a także na skuteczność podejmowanych działań doskonalących.**

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia stale współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Współpraca z pracodawcami i przedstawicielami instytucji publicznych, przedsiębiorstw oraz uczelni reprezentujących środowisko lokalne, regionalne, krajowe wzbogaca treści kształcenia.

Liczba i różnorodność instytucji współpracujących z ocenianym kierunkiem jest odpowiednia. Uczelnia prowadzi badania ankietowe wśród interesariuszy zewnętrznych dotyczące programu studiów, natomiast nie prowadzi w sposób kompleksowy okresowych przeglądów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, których rezultaty wykorzystywane mogą być do zwiększenia form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi kierunku jak również do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Program studiów na kierunku rachunkowość i podatki, studia I stopnia, sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Studenci kierunku mają zapewnioną możliwość kształcenia w zakresie wybranego języka obcego osiągając poziom kompetencji językowych B2 ESOKJ. Dodatkowo Uczelnia stwarza studentom kierunku możliwość pogłębiania kompetencji językowych w zakresie słownictwa zawodowego poprzez wybór zajęć kierunkowych w języku angielskim, tj. IT Accounting Systems (od bieżącego cyklu kształcenia) oraz wybór tzw. przedmiotów swobodnego wyboru (PWS) oferowanych w języku angielskim, np. local and regional economic development, strategic management and innovation, economic policy and economic development, digital economy: opportunities and risks for self-development, start-up – budget, resources and organization design, modelling and management of small business organization. W ramach grupy zajęć do wyboru studenci kierunku mogą również podejmować naukę dodatkowych języków obcych, takich jak: język chorwacki, czeski, hiszpański, portugalski, włoski na poziomie A1 i A1+.

Studenci kierunku rachunkowość i podatki mają możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w językach obcych, wyjazdów na staże i studia zagraniczne w ramach programów wymian międzynarodowych oraz innych formy współpracy międzynarodowej. W ramach mobilności edukacyjnej studenci mają możliwość uzyskania części efektów uczenia się poza jednostką macierzystą w formie jedno lub dwusemestralnego studiowania za granicą. Studenci mają możliwość korzystania z programu Erasmus+, jak również z wymiany międzynarodowej prowadzonej na podstawie umów dwustronnych z uczelniami zagranicznymi. Organizacja procesu kształcenia zapewnia uznawanie efektów uczenia się i ocen uzyskiwanych przez studentów na innych uczelniach (w ramach programów

i umów, w których uczestniczy Uniwersytet). Wymiana krajowa i międzynarodowa odbywa się na zasadach określonych jednolicie dla całej Uczelni zapisanych w zarządzeniu wewnętrznym Nr R-0161/100/2017 Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 7 sierpnia 2017 r. z późn. zm. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji dotyczącej procedur związanych z wyjazdami zagranicznymi pracowników, doktorantów i studentów oraz przyjmowaniem cudzoziemców w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie”. Regulują one tryb postępowania, zasady obiegu i terminy składania dokumentów związanych z wyjazdami za granicę pracowników, doktorantów i studentów. Zasady te dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce „umiędzynarodowienie”. W programie studiów rachunkowość i podatki, I stopień, realizowane są zajęcia z metod uczenia się i studiowania (sem. 1), gdzie pośród prezentowanych treści tematycznych znajdują się zagadnienia związane z mobilnością akademicką, ze szczególnym uwzględnieniem programu Erasmus+. Uczelnia realizuje również program dodatkowego dofinansowania do wyjazdów osób z mniejszymi szansami (znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz osób z orzeczoną niepełnosprawnością) zakwalifikowanych na wyjazd w programie Erasmus+.

Na kierunku rachunkowość i podatki staż odbywają studenci z zagranicznych uczelni. W roku akademickim 2022/2023 na Wydziale Prawno-Ekonomicznym studiuje 11 studentów stażystów z zagranicy, z czego 5 na kierunku rachunkowość i podatki. W roku akademickim 2021/2022 było to 19 studentów z czego 4 na kierunku rachunkowość i podatki.

Przeprowadzony przez zespół oceniający przegląd prac dyplomowych oraz sylabusów do zajęć kierunkowych wykazał, że w zbyt małym zakresie wykorzystywane są dostępne w Uczelni zagraniczne źródła literatury. **Rekomenduje się w tym obszarze zwiększenie zaangażowania nauczycieli akademickich w wykorzystywanie w procesie dydaktycznym na kierunku rachunkowość i podatki, w tym w szczególności w procesie dyplomowania, dostępnych w bibliotece oraz w międzynarodowych bazach publikacyjnych zasobów angielskojęzycznych.**

Na kierunku rachunkowość i podatki prowadzony jest również tzw. program studiów wspólnych z takimi uczelniami partnerskimi, jak: Uniwersytet Państwowy „Politechnika Żytomierska” oraz Państwowy Uniwersytet Ekonomiki i Technologii w Krzymym Rogu. Pierwszy cykl studiów wspólnych na kierunku rachunkowość i podatki został uruchomiony w roku akademickim 2021/2022 (w tym cyklu studia rozpoczęły 2 studentki). W roku akademickim 2022/2023 w ramach studiów wspólnych na kierunku rachunkowość i podatki studia rozpoczęło 5 studentów

Stosowanymi metodami umiędzynarodowiania procesu kształcenia na kierunku jest także prowadzenie zajęć przez profesorów zagranicznych, jak również wyjazdy zagraniczne pracowników Wydziału. W związku ze stanem pandemii kontakty międzynarodowe były utrudnione, niemniej w ubiegłym roku akademickim Wydział gościł 6 profesorów zagranicznych, natomiast w roku 2022/2023 na Wydziale zaplanowano wizyty 5 profesorów zagranicznych. Prowadzone przez profesorów zagranicznych zajęcia podlegają ocenom w ramach ankiet studenckich, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących proces umiędzynarodowiania na kierunku.

W Uczelni funkcjonuje program LLP Erasmus, który daje nauczycielom możliwość finansowania wyjazdów do zagranicznych Uczelni w celu dydaktycznym lub doskonalenia umiejętności i kwalifikacji. Uczelnia wzmacnia współpracę w ramach programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, zachęcając do skorzystania z niej nauczycieli akademickich UJD. Uniwersytet został liderem, koordynatorem międzynarodowej sieci CEEPUS. W skład sieci weszły także uczelnie ze Słowacji, Czech i Węgier, tj. VSB – Politechnika Ostrawska, Uniwersytet w Debreczynie, Uniwersytet Świętego Stefana

w Gödöllő, Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie, Uczelnia Społeczno-Medyczna w Warszawie. Umiedzynarodowieniu sprzyjają działania pracowników o charakterze naukowym w postaci udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych, udziału w konferencjach organizowanych za granicą oraz publikowaniu w językach obcych.

Monitorowanie i ocena umiedzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia odbywa się poprzez cykliczne spotkania Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą z Pełnomocnikami Dziekanów ds. Współpracy z Zagranicą i Koordynatorami Wydziałowymi Programu Erasmus+. W ramach działań korygujących/doskonalących proces umiedzynarodowienia na kierunku rachunkowość i podatki zintensyfikowano informowanie studentów o programach wymiany międzynarodowej w różnej formie oraz zachęcanie do udziału w wydziałowych seminariach naukowych prowadzonych przez naukowców reprezentujących zagraniczne jednostki.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza warunki sprzyjające procesowi umiedzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku rachunkowość i podatki. Istnieją możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej. Studenci kierunku mają zapewnioną możliwość kształcenia w zakresie wybranego języka obcego osiągając poziom kompetencji językowych B2 ESOKJ. Dodatkowo Uczelnia stwarza studentom kierunku możliwość pogłębienia kompetencji językowych w zakresie słownictwa zawodowego poprzez wybór zajęć kierunkowych w języku angielskim. Studenci kierunku mogą również podejmować naukę dodatkowych języków obcych, takich jak: język chorwacki, czeski, hiszpański, portugalski, włoski na poziomie A1 i A1+. Kadra dydaktyczna prowadzącą zajęcia bierze udział w międzynarodowych projektach. Prowadzona jest ocena stopnia umiedzynarodowienia kształcenia na kierunku, a jej wyniki stanowią podstawę do podejmowania przez Władze Wydziału działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet zapewnia studentom kierunku rachunkowość i podatki wsparcie w zakresie merytorycznym, materialnym czy organizacyjnym. Uczelnia zapewnia również pomoc w wejściu na rynek pracy.

Studenci Uniwersytetu uzyskują wsparcie w procesie uczenia przy zaangażowaniu opiekunów roku. Są oni odpowiedzialni za pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji na Uczelni. Są również osobami, które pomagają studentom w zaznajomieniu się z zasadami funkcjonowania na Uniwersytecie. Studenci znają swoich opiekunów i wiedzą, w jaki sposób mogą się z nim skontaktować.

W zakresie wsparcia studentów w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy Uczelnia stworzyła Biuro Karier, które to umożliwia konsultacje z doradcą zawodowym, psychologiem oraz uczestnictwo w szkoleniach. Jednak studenci nie korzystają z tych możliwości często. Dodatkowo Uniwersytet nie prowadzi danych statystycznych, które to obrazowałyby poziom udzielanego wsparcia. **Rekomenduje się wprowadzenie analizy danych w tym zakresie, a także ich ewaluację i dostosowanie do potrzeb społeczności akademickiej.** Przy pomocy zebranych danych Uczelnia będzie miała możliwość pełniejszego dopasowania swojej oferty skierowanej do studentów w tym zakresie. W obecnym stanie część wysiłków ponoszonych przez Uniwersytet może nie być zgodną z potrzebami odbiorców, natomiast inne działania potrzebowałyby wzmocnienia nakładów pracy z względu na duże zainteresowanie. Prowadzenie takiej analizy ułatwi Uczelni dostosowanie tych działań do potrzeb interesariuszy.

Uczelnia umożliwia uzyskanie studentom świadczeń wskazanych w ustawie. Zasady ich uzyskiwania są jednolite i przejrzyste dla wszystkich zainteresowanych oraz dostęp do informacji na ich temat jest powszechny.

Jedną z form wsparcia studentów wybitnych jest ustanowiona nagroda Najlepszego Studenta Wydziału Prawa i Ekonomii – PRIMUS IN FACULTATE. Ponadto studenci mają możliwość ubiegać się zarówno o granty studenckie, jak i o wsparcie w odniesieniu do ich udziału w konferencjach. Nie korzystają oni jednak z tych możliwości. **Rekomenduje się zwiększenie intensyfikacji działań mających na celu zachęcania do udziału w tych aktywnościach studentów.** Mimo praktycznego profilu wizytowanego kierunku, Uczelnia powinna zachęcać studentów do podejmowania działań w zakresie

Uniwersytet wspiera również studentów z niepełnosprawnościami. Zadania te są realizowane przy współpracy z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON). Studenci ci mogą korzystać z wielu form dostosowania przebiegu studiów do ich potrzeb. Są to m.in.: obecności asystenta osobistego lub tłumacza języka migowego, wypożyczenie sprzętu specjalistycznego, adaptacja procesu dydaktycznego do potrzeb (np. indywidualne ustalanie terminów i form zaliczeń, kolokwii oraz egzaminów z prowadzącymi zajęcia, wydłużenie czasu trwania egzaminów).

Studenci mają możliwość ubiegania się zarówno o Indywidualną Organizację Studiów, które to pozwala na realizację programów studiów różnym grupą studentów, w tym tych którzy prezentują wysoki poziom sportowy czy artystyczny. Dodatkowo studenci Uniwersytetu w ramach wizytowanego kierunku mogą realizować swoje zainteresowania w kołach naukowych: MEMENTO, Myśli administracyjno-prawnej oraz Sekcji prawa administracyjnego – „Pogotowie podatkowe”. Koła naukowe uzyskują wsparcie ze strony Władz. Nie istnieją w ramach wydziału żadne organizacje studenckie, jednak przedstawiciele Uczelni umożliwiają studentom działalność i w tym obszarze, a także wspiera w podejmowaniu takich inicjatyw. Studenci mają możliwość korzystania z oprogramowania w ramach wsparcia Uczelni, które jest pomocne w procesie kształcenia, a także w przyszłej pracy zawodowej. W ramach realizacji kształcenia na odległość Uniwersytet wykorzystywał takie programy jak MS Teams czy Google Classroom. Studenci są informowani przez Uczelnię na bieżąco o rozwiązaniach stosowanych w tym zakresie, a także otrzymują wsparcie od pracowników UJD w przypadku pojawienia się problemów.

Uczelnia szkoli studentów z zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Studenci mają zapewnione wsparcie w rozwiązywaniu problemów formalnych. Zadania te są realizowane przy pomocy opiekunów roku oraz władz dziekańskich. Uczelnia prowadzi badania w zakresie występowania mobbingu i dyskryminacji w środowisku akademickim, których to wyniki publikuje, a także monitoruje i podejmuje działania mające na celu przeciwdziałania tego rodzaju zachowania Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania. Dodatkowo studenci mogą zgłaszać swoje skargi, wnioski czy zażaleń poprzez skierowanie swoich spraw do władz dziekańskich czy jak to mam miejsce częściej do opiekuna roku. Rozwiązywalność tych zgłoszeń jest na poziomie zadawalającym studentów.

Uczelnia zapewnia Samorządowi Studenckiemu wsparcie w zakresie finansowym i organizacyjnym. Współpraca Samorządu z organami Uczelni ma charakter płynny i jest oparta na współpracy. Uniwersytet uwzględnia opinie Samorządu w podejmowanych decyzjach i angażuje jego członków w prace komisji czy kolegium dziekańskiego. Przykładem propozycji działań związanych z wsparciem studenckim zrealizowanym dzięki funkcjonowaniu kolegium to m.in. zapewnienie darmowego zakwaterowania w Domu Studenckim dla studentów studiów wspólnych.

Studenci mają możliwość oceny kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się dziekanatów. Studenci wyrażają również opinie na temat realizowanych zajęć dydaktycznych. W przypadku pojawienia przypadków realizacji wcześniej wspomnianych zajęć Uczelnia podejmuje działania, np. bezpośrednie rozmowy z nauczycielem akademickim, czy korekta obsady prowadzącej zajęcia.

Uczelnia nie prowadzi okresowego przeglądu wsparcia studentów. Uniwersytet prowadzi jedynie ankietyzację w tym zakresie wśród studentów ostatniego roku zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr R021.1.136.2020. Należy zwrócić uwagę, iż studenci pozostałych lat studiów mogą wskazywać na inny zakres potrzeb zmian w systemie wsparcia, przez co potrzeba realizacji ewaluacji wsparcia studenckiego nie jest realizowana kompleksowo.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane /
-----	---	---------------------------	--

			<i>zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Uniwersytet realizuje potrzeby wsparcia studentów w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy. Poziom tego wsparcia jest adekwatny do potrzeb studentów. Jednak należy podkreślić, że Uczelnia powinna zintensyfikować swoje działania w zakresie zachęcania studentów do udziału w konferencjach czy pozyskiwaniu grantów, a także weryfikowania poziomu wykorzystania wsparcia i adekwatności oferty Biura Karier. Studenci posiadają wsparcie w aspekcie realizacji praktyk prowadzonych w ramach wizytowanego kierunku. Nie wykryto problemów w zakresie rozliczania, uzyskiwania czy zaliczania praktyk przez studentów.

Jednocześnie należy zauważyć, że Uniwersytet nie posiada kompleksowego rozwiązania w zakresie rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów w procesie uczenia się. O opinie w tym zakresie proszeni są tylko studenci ostatniego roku studiów, co nie pozwala w pełni oddać potrzeb ogółu społeczności studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

Zaleca się, aby w proces okresowego przeglądu wsparcia studentów zostali zaangażowani wszyscy studenci, w sposób który umożliwi zweryfikowanie zadowolenia oraz adekwatności proponowanych rozwiązań dla całości społeczności studenckiej.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet zapewnia wszystkim zainteresowanym osobom dostęp do informacji publicznej. Strona Uczelni jest dostosowana zarówno do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jak i osób nieposługujących się językiem polskim. Jest ona również dostępna na urządzeniach różnego typu i wykorzystujących zróżnicowane oprogramowanie.

Wyszukanie interesujących odbiorców informacji jest przejrzyste i łatwo dostępne. Należy jednak zauważyć, że część prezentowanych treści nie jest całkowicie kompletna. Dostęp do kart przedmiotów nie jest całkowity. Niektóre z prezentowanych kart posiadają pełen zakres informacji, jednakże część

nie posiada wskazanych efektów kształcenia, literatury przedmiotu, opisów przedmiotów czy metod i kryteriów oceniania.

Uczelnia na swojej witrynie internetowej prowadzi zakładki dotyczące oferty dydaktycznej, umiędzynarodowienia oraz możliwości współpracy. Pozwala to w przystępny sposób poruszać się po udostępnionych informacjach różnym grupom interesariuszy. W ramach wizytowanego kierunku prowadzona jest osobna strona Wydziału, która zawiera spersonalizowane aktualnie uzupełniane informacje.

Uczelnia w ramach prowadzenia monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców zadaje w ramach ankiet skierowanych do studentów ostatniego roku studiów jedno pytanie: „Czy zakres informacji dostępnych na stronach internetowych uczelni był wystarczający?”.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Uniwersytet umożliwia dostęp do informacji publicznej szerokiemu gronu interesariuszy i jest dostosowany do różnych grup odbiorców. Większość informacji jest prosta w odnalezieniu oraz aktualna. Należy zauważyć, że część dokumentów prezentowanych w Biuletynie Informacji Publicznej wymaga uaktualniania lub uzupełnienia. Uczelnia nie prezentuje w ramach dostępu do informacji publicznej takich danych jak: losy zawodowe swoich absolwentów, kompleksowo opisanych kart przedmiotów. W związku z uchybieniami w zakresie pełności informacji w kartach przedmiotów, osoby zainteresowane nie mogą w pełni zapoznać się z programem studiów. Dodatkowo Uczelnia prezentuje informacje skierowane tylko do osób zainteresowanych wizytowanego kierunku na osobnej witrynie internetowej, co ułatwia zapoznanie się z jego ofertą w prosty sposób.

Jednocześnie Uczelnie nie prowadzi monitoringu aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Zadanie jednego ogólnego pytania skierowanego do jednej grupy interesariuszy nie pozwala stwierdzić, że działania w tym zakresie mają charakter kompleksowy i właściwy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie kompleksowego rozwiązania pozwalającego na monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. System ten powinien pozwalać wykryć i umożliwić jak najszybszą korektę informacji nieaktualnych lub niekompletnych.
2. Zaleca się, aby w systemie monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców uwzględnić wszystkich interesariuszy Uczelni.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelnia posiada Uczelniany Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) zorientowany na ocenę realizacji efektów uczenia się i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów. Cel, strukturę, zakres działania i ogólne zasady funkcjonowania USZJK określa Uchwała nr 125.2020 Senatu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 28 października 2020 r. w sprawie *Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia*. Zgodnie z jej zapisami za wdrożenie i doskonalenie USZJK odpowiada Rektor, natomiast nadzór nad funkcjonowaniem USZJK na wydziałach sprawuje Prorektor właściwy ds. dydaktyki. Zasadniczymi celami USZJK są:

- wskazywanie i wdrażanie działań zapewniających doskonalenie jakości kształcenia;
- monitorowanie realizacji procesu kształcenia oraz jakości kształcenia w Uniwersytecie;
- wskazywanie narzędzi służących monitorowaniu, analizie i ocenie procesu kształcenia, efektów uczenia się, stosowanych metod, programów, bazy dydaktycznej;
- monitorowanie zgodności prowadzonego kształcenia z badaniami naukowymi pracowników Uniwersytetu;
- analiza zgodności oferty dydaktycznej z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego;
- proponowanie rozwiązań na rzecz podniesienia atrakcyjności i konkurencyjności Uniwersytetu na rynku edukacyjnym;
- proponowanie działań zwiększających mobilność studentów i doktorantów w kraju i za granicą;
- wspieranie innowacji dydaktycznych.

USZJK zakresem swoich działań obejmuje:

- monitorowanie i aktualizacja aktów prawnych regulujących kwestie kształcenia i spraw socjalnych dotyczących studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych;
- monitorowanie jakości kształcenia, m.in. poprzez okresowe przeglądy programów studiów, ich analizę i ocenę (efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami rynku pracy, doboru metod kształcenia, sposobu weryfikacji efektów uczenia się, programu i realizacji praktyk zawodowych, wymagań egzaminacyjnych, procesu dyplomowania, prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych, systemu punktów ECTS oraz przenoszenia osiągnięć studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, bazy dydaktycznej, funkcjonowania

- bibliotek) z uwzględnieniem wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów, wyników ankiet oraz informacji od interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych;
- ocena dostępności informacji na temat studiów, kształcenia, programów i realizacji planów studiów;
 - analizowanie zasad i organizacji rekrutacji na studia;
 - analizowanie informacji o karierach zawodowych absolwentów Uniwersytetu;
 - zbieranie opinii pracodawców o przygotowaniu merytorycznym zatrudnianych absolwentów Uniwersytetu;
 - gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących jakości kształcenia w celu doskonalenia jakości kształcenia oraz komunikacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
 - udzielanie wsparcia studentom, doktorantom i uczestnikom studiów podyplomowych w procesie dydaktycznym, rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym;
 - inne zadania związane z uczestnictwem w polskim i europejskim obszarze szkolnictwa wyższego.

Monitorowanie jakości kształcenia polega na systematycznej analizie i ocenie na danym kierunku studiów, w tym:

- składu kadry nauczającej z udokumentowanym dorobkiem naukowym w danej dziedzinie i dyscyplinie oraz z odpowiednim dorobkiem dydaktycznym, a w przypadku praktyków z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;
- zgodności treści programowych z określonymi efektami uczenia się;
- systemu weryfikacji zakładanych efektów uczenia się;
- programu praktyk i realizacji efektów uczenia się;
- koncepcji i celów kształcenia;
- organizacji procesu nauczania i uczenia się;
- stanu infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów;
- stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Szczegółowe zadania USZJK realizują zespoły powołane na poziomie ogólnouczelnianym oraz w ramach jednostek Uczelni. Zespołami nadrzędnymi USZJK na poziomie ogólnouczelnianym jest dla wydziałów Rada ds. Jakości Kształcenia. Na wydziałach funkcjonują Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (KZJK), których zadaniem jest stały monitoring jakości procesu dydaktycznego. W skład KZJK wchodzi wskazani przez Dziekana Wydziału przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów oraz przedstawiciel studentów. Zespoły te biorą pod uwagę opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zespół dokonuje oceny skuteczności jakości kształcenia, na bieżąco monitoruje programy studiów na kierunku oraz postuluje konieczne zmiany w ich strukturze. Wnioski ze swojej działalności KZJK przekazuje Dziekanowi Wydziału. Dziekan Wydziału sprawuje nadzór nad kierunkiem przy współpracy z Prodziekanem ds. Studencko-Dydaktycznym. Kolegium dziekańskie przynajmniej raz w roku – po zakończeniu roku akademickiego – rozpatruje sprawy dotyczące doskonalenia jakości kształcenia na wydziałach, zapoznając się ze sprawozdaniami i wnioskami KZJK. Opis struktury i zadań USZJK jest umieszczony na stronie internetowej Uczelni.

W projektowaniu programu studiów, poza KZJK, uczestniczą również nauczyciele akademicy posiadający kompetencje w zakresie obejmującym dyscypliny nauki, na których przyporządkowany został kierunek studiów. Koordynatorami tych działań są Prodziekan ds. studencko-dydaktycznych,

Pełnomocnik Dziekana ds. Kierunku rachunkowość i podatki oraz Przewodniczący KZJK. W procesie projektowania programu studiów uczestniczą interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Współpraca Wydziału z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego sprzyja modyfikacji programu studiów w szczególności dostosowania do współczesnych wymogów rynku pracy. Spotkania z różnymi grupami interesariuszu realizowane były również także w warunkach ich nieobecności na uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania, co potwierdzone zostało odpowiednimi protokołami. Każda zmiana dotycząca programu studiów, w tym efektów uczenia się, wynikająca z bieżących uregulowań ustawowych, uczelnianych bądź wydziałowych lub dotycząca doskonalenia procesu kształcenia zgodnie z potrzebami kierunku, jest przygotowywana przez KZJK lub Pełnomocnika Dziekana ds. Kierunku rachunkowość i podatki oraz przedstawiana Kolegium Dziekańskiemu po konsultacjach z Wydziałowym Samorządem Studenckim. Następnie zmiany programu są dyskutowane i opiniowane na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Kształcenia, i ostatecznie dyskutowane i przyjmowane w drodze Uchwały na posiedzeniu Senatu UJD.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury wynikające z zarządzeń Rektora UJD, tj. Zarządzenia nr R.021.1.54.2021 z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie dokumentacji programu studiów oraz Zarządzenia nr R.021.1.20.2022 z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie wytycznych do projektowania programów studiów na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich. Zawarte tam zapisy, oprócz podania szczegółowych wytycznych dotyczących zasad projektowania programów studiów na poszczególnych profilach oraz poziomach kształcenia, obligują do uwzględniania w opisowej charakterystyce kierunku studiów następujących elementów:

- wniosków z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy,
- wniosków z analizy wyników monitoringu karier studentów i absolwentów studiów,
- określenia sposobu współdziałania z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- określenia relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- stopnia umiędzynarodowienia,
- sposobu doskonalenia jakości kształcenia.

Opracowane wytyczne do projektowania programów studiów nie uwzględniają jednak wykorzystania w procesie dydaktycznym innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzi i techniki kształcenia na odległość. **Rekomenduje się w tym obszarze uwzględnienie w procesie projektowania programu studiów wskazanych elementów procesu dydaktycznego gwarantując jego nowoczesność i adekwatność do wymogów współczesnego rynku pracy oraz zapewniając odpowiednie warunki realizacji procesu dydaktycznego, w tym również w warunkach kształcenia na odległość.**

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów opisane w uchwale rekrutacyjnej. Przyjęte zasady stwarzają warunki przejrzystości, bezstronności, równości szans. Pozwalają też na selekcję najlepszych kandydatów.

Na kierunku prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów. Każdy nauczyciel akademicki na koniec danego semestru, po zakończeniu zajęć i zweryfikowaniu efektów uczenia się składa sprawozdanie z weryfikacji założonych w karcie przedmiotu efektów uczenia się. Wskazuje się w nim osiągnięte efekty uczenia się w ramach danego przedmiotu, zastosowane do zmierzenia osiągnięcia efektów metody weryfikacji oraz wskazuje się zgromadzoną dokumentację. Sprawozdania te są przekazywane do Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który prowadzi analizę zebranych

informacji w skali całego kierunku. Wyniki są przekazywane Dziekanowi w sprawozdaniu o osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się. Wnioski zawarte w sprawozdaniu są wykorzystywane do podejmowania działań udoskonalających jakość kształcenia. Jakość zajęć jest również monitorowana przez kierowników katedr w trakcie hospitacji zajęć pracowników.

W ramach USZJK przygotowywane są ankiety dotyczące jakości kształcenia, sprawozdania z realizacji efektów uczenia się oraz sprawozdania zespołów USZJK, a także formularze hospitacji zajęć. Monitorowanie jest oparte na Zarządzeniu nr R021.83.2021 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 6 września 2021 r. w sprawie ankiet i sprawozdań Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zasad ich opracowywania, przeprowadzania, a także publikowania wyników. Badania ankietowe, hospitacje zajęć oraz sprawozdania z realizacji efektów uczenia się służą ewaluacji, analizie i monitorowaniu jakości kształcenia w Uczelni, a także podejmowaniu działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia. Badania ankietowe są skierowane do studentów, interesariuszy zewnętrznych, nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji. Badania ankietowe dotyczą przede wszystkim oceny prowadzonych zajęć dydaktycznych, oceny pracy pionu administracyjnego związanego z procesem dydaktycznym, oceny infrastruktury dydaktycznej i oceny zasobów materialnych jednostek Uczelni pod kątem ich korelacji z zakładanymi efektami uczenia się, oceny nakładu pracy studenta określonego w programie studiów, oceny wyposażenia bibliotek i czytelni, dostępu do komputerowych baz danych i katalogów w Uniwersytecie i poza nim (liczba woluminów i warunki lokalowe), oceny poziomu informatyzacji, oceny mobilności studentów i doktorantów; opinii studentów ostatnich roczników o programie kształcenia. Raporty i analizy wyników badań ankietowych na poziomie wydziałów i jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną są opracowywane odpowiednio przez dziekanów i prodziekanów ds. studencko-dydaktycznych oraz dyrektorów jednostek ogólnouczelnianych, którzy przekazują raporty i analizy wyników badań do odpowiednich KZJK (zgodnie z ich zakresem obowiązków) oraz do Rady ds. Jakości Kształcenia za pośrednictwem prorektora ds. studenckich.

Analiza obowiązującej w UJD polityki jakości, w tym zasad projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów pozwala stwierdzić, że w sposób przejrzysty określone zostały kompetencje i zakres odpowiedzialności poszczególnych zespołów sprawujących nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkowością i podatkami, a istniejące w tym zakresie procedury Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmują obszary determinujące jakość kształcenia. **W celu zwiększenia przejrzystości obowiązujących w tym obszarze procedur rekomenduje się natomiast dokonanie przeglądu udostępnionych na stronie internetowej Uczelni wzorów dokumentów obowiązujących w ramach USZJK, ich uaktualnienie w oparciu o obowiązujące obecnie ramy prawne oraz weryfikację pod kątem rzeczywistej przydatności w procesie ewaluacji jakości kształcenia.**

Zgodnie z obowiązującymi procedurami USZJK na kierunku rachunkowość i podatki dokonywany jest systematyczny przegląd programu studiów uwzględniający (zgodnie z opracowanym szablonem) szereg kryteriów z obszaru projektowania programu studiów, realizacji procesu kształcenia, analizy warunków i trybu rekrutacji na studia, monitorowania karier zawodowych absolwentów, zaangażowania interesariuszy w tworzenie i doskonalenie programów studiów, weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, analizy zakładanych i uzyskanych efektów uczenia się w trakcie realizacji praktyk, analizy kadry dydaktycznej. Przedstawione zespołowi oceniającemu wyniki ostatniego przeglądu programu studiów kierunku rachunkowość i podatki (z czerwca 2022 r.) wskazują, że Kierunkowy

Zespół ds. Jakości Kształcenia ocenił wszystkie ewaluowane obszary jako „bez zastrzeżeń”. Wobec sformułowanych przez zespół oceniający PKA w niniejszym raporcie zastrzeżeń oraz zaleceń i rekomendacji odnośnie do części z powyższych obszarów uznać należy ten element systemu jakości ze niezbyt efektywny. Brak odpowiedniej identyfikacji problemów oraz pogłębionej analizy przyczyn i potencjalnych skutków nie pozwala, pomimo wdrożonych mechanizmów, na w pełni satysfakcjonujące działania projakościowe.

Na stosunkowo niską skuteczność realizacji części podejmowanych działań w zakresie kształtowania jakości kształcenia na kierunku rachunkowość i podatki wskazują zastrzeżenia sformułowane przez zespół oceniający w szczególności w odniesieniu do opisu założonych efektów uczenia się w kontekście wypełniania wymogów wynikających z opisu 6 poziomu PRK oraz ich niepełnego dopasowania celów kształcenia na profilu praktycznym (kryterium 1), projektowania programu studiów, w tym dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych (kryterium 2), weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych (kryterium 3).

Uczelnia nie wskazała dodatkowych mechanizmów gwarantujących cykliczną zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku. Ocena programowa zespołu oceniającego PKA na kierunku rachunkowość i podatki prowadzana jest po raz pierwszy. **W związku z powyższym rekomenduje się wypracowanie mechanizmów umożliwiających poddawanie jakości kształcenia na kierunku cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny należy wykorzystać w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.**

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie nadania uprawnień do prowadzenia kształcenia.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	–	–	–

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Na kierunku rachunkowość i podatki funkcjonują formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Na Wydziale Prawno-Ekonomicznym funkcjonuje Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dla kierunku rachunkowość i podatki, którego zadaniem jest stały monitoring jakości procesu dydaktycznego. W skład KZJK wchodzi wskazani przez Dziekana Wydziału przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku oraz przedstawiciel studentów. Przeprowadzona analiza procesu przeglądu i doskonalenia programu studiów wykazała następujące nieprawidłowości:

1. na stosunkowo niską skuteczność realizacji części działań podejmowanych w obszarze obowiązującego USZJK wskazują zastrzeżenia sformułowane przez zespół oceniający, w szczególności w odniesieniu do opisu założonych efektów uczenia się w kontekście wypełniania wymogów wynikających z opisu 6 poziomu PRK oraz niepełnego dopasowania celów kształcenia do profilu praktycznego (kryterium 1), projektowania programu studiów, w tym dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych (kryterium 2), weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych (kryterium 3).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie przez Uczelnię działań w zakresie poprawy skuteczności funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia poprzez wykorzystanie wyników pogłębionej analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji umożliwiając ich efektywne wykorzystanie do poprawy jakości kształcenia na kierunku rachunkowość i podatki, w tym w szczególności w obszarze opisu założonych efektów uczenia się, projektowania programu studiów oraz dostosowania metod kształcenia do założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac etapowych oraz dyplomowych.

Przewodnicząca zespołu oceniającego
prof. dr hab. Grażyna Trzpiot

